

43. Puoluekokous
Helsinki 24.-26.5.2012

Kooste

puoluekokouksen ja
puoluevaltuuston 2012
päättöksistä

Sisällysluettelo

<u>OHJELMAPÄÄTÖKSET</u>	<u>3</u>
<u>PÄÄTÖKSET TALOUS-, TYÖLLISYYS-, VERO- JA TYÖELÄMÄALOITTEISTA 3-28</u>	<u>3</u>
<u>PÄÄTÖKSET SOSIAALIALOITTEISTA 29-55</u>	<u>5</u>
<u>PÄÄTÖKSET TERVEYSALOITTEISTA 56-65</u>	<u>9</u>
<u>PÄÄTÖKSET SIVISTYSALOITTEISTA 66-106</u>	<u>10</u>
<u>PÄÄTÖKSET KUNTA-, KAUPUNKI- JA ALUEALOITTEISTA 107-117</u>	<u>15</u>
<u>PÄÄTÖKSET KANSAINVÄLISISTÄ, PUOLUSTUS- JA EU-ALOITTEISTA 118-133</u>	<u>15</u>
<u>PÄÄTÖKSET LAKI- JA HALLINTOALOITTEISTA 134-145</u>	<u>17</u>
Puoluevaltuuston 24.-25.11.2012 päätökset aloitteista 146-192, 194-222	
<u>PÄÄTÖKSET ENERGIA- JA ILMASTOALOITTEISTA 146-152</u>	<u>18</u>
<u>PÄÄTÖKSET ELINKEINO- JA MAATALOUSALOITTEISTA 153-166</u>	<u>19</u>
<u>PÄÄTÖKSET ASUNTO-, KULUTTAJA- JA LIIKENNEALOITTEISTA 167-175</u>	<u>21</u>
<u>PÄÄTÖKSET JÄRJESTÖTOIMINTA-ALOITTEISTA 176-192</u>	<u>23</u>
<u>PÄÄTÖKSET JÄRJESTÖTALOUSALOITTEISTA 193-203</u>	<u>26</u>
<u>PÄÄTÖKSET SÄÄNTÖALOITTEISTA 204-216</u>	<u>28</u>
<u>PÄÄTÖKSET OHJELMA-ALOITTEISTA 217-222</u>	<u>29</u>
<u>SISÄPOLIITTINEN JULKILAUSUMA</u>	<u>30</u>
<u>KANSAINVÄLINEN JULKILAUSUMA</u>	<u>33</u>
<u>SYRYRIA-KANNANOTTO</u>	<u>38</u>

1. **Demokratia-ohjelma**
Puoluekokous päätti muuttaa ohjelman keskusteluasiakirjaksi, joka toimitetaan laajaan kenttäkäsittelyyn (erillinen liite).
2. **Näkemys Euroopasta**
Puoluevaltuusto 24.-25.11.2012 hyväksyi SDP:n Eurooppa-poliittisen linjan (erillinen liite)

PÄÄTÖKSET TALOUS-, TYÖLLISYYS-, VERO- JA TYÖELÄMÄALOITTEISTA 3-28

3. **Tuloverotuksen korottaminen takaisin talouspoliittiseen työkalupakkiin**
4. **Suurituloisten tuloverotusta on nostettava**
5. **Varallisuusvero on otettava uudelleen käyttöön ja pääomaveroa korotettava**
6. **SDP:n on esitettävä huolensa tuloverotuksen kevenemisestä**
7. **Työn verotus ei saa olla tabu**
8. **Kaikkia tulomuotoja verotettava samalla progressiivisella veroasteikolla**

Puoluekokous toteaa, että pääomatuloveroa on yhä kiristettävä erityisesti suurimpien pääomatulojen osalta. Listaamattomien yritysten osinkoverohuojennuksia on karsittava nykyisestä.

Erityisesti korkeimpien ansiotulojen verotuksen kiristämistä ei tule poissulkea osana julkisen talouden oikeudenmukaista tasapainottamista. Selvitetään pääomatulojen verotuksen kehittämistä, ja tässä selvityksessä otetaan huomioon pääomatulojen asema kunnallisverotuksessa sekä ansio- ja pääomatulojen verottaminen samalla asteikolla.

9. **Lihatuotteille haittavero**
10. **Tupakkaveroa korotettava!**

Puoluekokous toteaa, että ympäristö- ja haittaverojen käyttöä voidaan tarvittaessa hyvin perustellen lisätä huomioden tulonjakonäkökohdat, sekä kotimaisen elintarviketeollisuuden elinvoimaisuuden säilymisen.

Verotus ei kuitenkaan voi pakottaa tietyn vakaumuksen, tai elämäntyylin noudattamiseen, sekä ottaa huomioon myös ihmisten erilaisuuden, eikä kohtuuttomasti siitä verota.

11. **Lapsivähennys palautettava verotukseen**
12. **Lounaseteleistä luovuttava**

Puoluekokous toteaa, että veropolitiikan yleisenä tavoitteena on oltava laaja ja aukoton veropohja sekä selkeä ja oikeudenmukainen verojärjestelmä. Erilaisia verotukien ja vähennysten tarvetta tulee jatkuvasti arvioida verotuksessa uudelleen.

13. **SDP:n kirkastettava talouspoliittinen linjansa**

Puoluekokous korostaa SDP:n oman talouspoliittisen linjan jatkuvaa kehittämistä ja tähän liittyvien kannanottojen merkitystä. Puoluehallitus valmistelee talouspoliittisen ohjelman seuraavaan puoluekokoukseen.

14. **Pankkien ylin johto henkilökohtaiseen vastuuseen**

Puoluekokous pitää perusteltuna huolta finanssijärjestelmän epävakauksesta ja holtittomaan riskinottoon kannustavista palkitsemisjärjestelmistä. SDP:n on oltava aktiivinen finanssisektorin sääntelyn tehostamisessa. Tavoitteena on reaalitaloudelle haitallisen spekulatiivisuuden vähentäminen ja tuotannollista toimintaa palvelevien investointien edistäminen.

Suomen on toimittava kansainvälisesti aktiivisesti parempien säätelytoimien aikaansaamiseksi ja ottaa mallia parhaista kansainvälisistä käytännöistä.

15. Euroopassa julkisen kulutuksen funktionaaliseen rahoitukseen

Puoluekokous toteaa, että Euroopan keskuspankin roolista ja tehtävästä tarvitaan perusteellinen keskustelu euromaissa. Funktionaaliseen rahoitukseen liittyvät kysymykset käsitellään osana aloitevastauksessa aloitteeseen 13 esitettyä talouspoliittista ohjelmaa.

16. Eroon velkaantumisesta

Puoluekokous esittää, että SDP pyrkii parantamaan työoloja globaalisti. Parantamalla köyhempien maiden palkkoja, parannamme samalla oman maamme teollisuuden kilpailukykyä. Luonnollinen yhteistyösuunta on PES sekä ammattiliittojen kansainväliset yhteydet. Näiden avulla pyritään saamaan enemmän vipuvoimaa WTO:ssa asian ajamiseksi. Pohditaan myös muita keinoja tavoitteeseen pääsemiseksi.

17. Kaivosten maapohja kiinteistöverotuksen piiriin

18. Ydinvoimaloiden verotus jaettava sen seutukunnan kaikkien kuntien kesken, johon ydinvoimala kulloinkin sijoittuu

19. Asuinkiinteistön kiinteistöveron oikeudenmukainen kohdentaminen maksukyvyn mukaan

Puoluekokous toteaa, että oikein toteutettuna kiinteistövero on käyttökelpoinen vero palveluiden rahoittamiseksi. Kunnilla tulee olla riittävästi liikkumavaraa kiinteistöveroprosenttien päättämisessä. Maapohjan erottaminen omaksi kokonaisuudekseen kiinteistöverotuksessa on perusteltua, ja kiinteistövero ulotetaan myös kaivosten maapohjaan.

20. Kunnallisveron tasauksen poistaminen

Puoluekokous yhtyy aloitteessa esitettyyn huoleen kuntapalvelujen heikkenemisestä. Puoluekokous toteaa, että kuntauudistus on toteutettava tavoitteena vahvoin peruskuntiin pohjautuva elinkelpoinen kuntarakenne. Valta ja vastuu palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta on kunnalla. Edistetään kuntien mahdollisuuksia selvittää velvoitteistaan omaan verorahoitukseen turvautuen, mm. selvittämällä kunnallinen pääomaverot, ja vähentäen riippuvuutta valtionosuuksista.

21. Harmaa talous tiukempaan valvontaan

22. SDP toimii rahoitusmarkkinoiden avoimuuden ja läpinäkyvyyden puolesta

23. Talouselämä läpinäkyväksi

Puoluekokous toteaa, että harmaan talouden vastaista työtä on tehostettava kansallisesti ja kansainvälisesti. Arvopaperimarkkinalainsäädännössä on kitkettävä mahdollisuudet veronkiertoon ja omistuksen läpinäkyvyys on turvattava. Harmaan talouden torjuntaan ja valvontaan suunnattuja viranomaisresursseja vahvistetaan. Tilaa vastuuta laajennetaan ja sen valvontaa tehostetaan.

24. Yritysten hallinnollisen taakan vähentäminen

Puoluekokous toteaa, että lainsäädännöstä yrityksille koituvaa hallinnollista taakkaa pyritään vähentämään nykyisestä esimerkiksi yhtenäistämällä käsitteistöä ja kehittämällä sähköisiä tiedonsiirtomenetelmiä.

25. Työsopimuslakia on muutettava

Puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteeseen sopimushoppailun estämisestä ja korostaa työehtosopimusten yleissitovuuden tärkeyttä. Työelämlainsäädäntöä on uudistettava tavalla, joka turvaa tasa-arvoisen ja reilun työelämän kaikille. SDP selvittää, voitaisiinko nykytilannetta korjata siten, ettei normaalisitovalla työehtosopimuksella voitaisi jatkossa alittaa valtakunnallisesti sitovaa yleissitovaa työehtosopimusta. Samassa yhteydessä selvi-

tetään yleissitovien ja normaalisitovien sopimusten suhdetta erityisesti yksityisten alojen osalta.

26. Freelancerien ammatillinen järjestäytyminen sallittava Suomessa

Puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteeseen vahvistaa epäaidoissa yrittäjäasemassa toimivien asemaa.

Pakko- ja näennäisyrittäjyyttä on vähennettävä muuttamalla työsopimuslakia niin, ettei sen soveltamisalaa voida kiertää silloin, kun työntekijä on tosiasiallisesti palkansaajaan verrattavassa suhteessa toimeksiantajaan. Epävarman työn teettämistä ja epätyypillisten työsuhteiden kirjoa tulee tarkastella kokonaisuutena ja ryhtyä tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimiin, jotka turvaavat tasa-arvoisen ja reilun työelämän ja sosiaaliturvan kaikille.

27. Työtä on jaettava

Puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteeseen työn tuottavuuden parantamiseksi ja joustavampien työaikojen järjestämiseksi. Samalla se viittaa SDP:n Varjosta valoon -ohjelman työelämän laadun kehittämistä, työelämän huokoistamista, työn ja muun elämän parempaa yhteensovittamista, sekä tuottavuuden mittaamisen kehittämistä koskeviin linjauksiin.

Puoluekokous ei yhdy aloitteen vaatimukseen viikoittaisen työajan lyhentämisestä 35 tuntiin.

28. Skapa regelrätta anställningar för personer i arbetslivsträning Luodaan oikeita työsuhteita työelämävalmennuksessa oleville henkilöille

Partikongressen omfattar motionens målsättning att fästa uppmärksamhet vid missbruk av systemet med arbetslivsträning. Arbetslivsträning bör förverkligas som en äkta arbetsorientering och så att den inte ses som en ersättning för ett normalt arbetsförhållande. SDP bör utreda hur man kan avlägsna olägenheterna både vad gäller arbetslivsträning och vad gäller olika studiehelters praktikperioder. Partikongressen omfattar inte motionens förslag att omvandla arbetslivsträningsperioderna till tidsbundna arbetsförhållanden.

Puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteeseen puuttua työelämävalmennukseen liittyviin väärinkäytöksiin. Työelämävalmennuksen tulee toteutua aitona valmennuksena niin, ettei sitä käytetä normaalia työtä korvaavana. SDP:n tulee selvittää, miten niin työelämävalmennukseen kuin eri opintokokonaisuuksiin sisältyviin harjoittelujaksoihin liittyviä epäkoh-
tia voidaan tehokkaimmin poistaa. Puoluekokous ei yhdy aloitteen esitykseen työelämävalmennusjaksojen muuttamisesta muodoltaan määräaikaisiksi työsuhteiksi.

PÄÄTÖKSET SOSIAALIALOITTEISTA 29-55

29. Lasten hyvinvointia on lisättävä

Puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteeseen vahvistaa lapsiperheiden palveluita painottaen erityisesti ennalta ehkäisevää toimintaa, kuten kotipalvelun tarjoamista arjen tueksi. Hankintalakeja uudistettaessa on huolehdittava siitä, että sosiaali- ja terveystaloudellissa asioissa voidaan ottaa huomioon asian luonne ja inhimilliset tekijät.

Puoluekokous edellyttää, että lapsiperheiden palveluihin varataan riittävä rahoitus.

Aloitteessa esitetään myös lapsilisän etuoikeuttamista toimeentulotuesta. Tältä osin viitataan vastaukseen aloitteeseen numero 40.

30. Työeläkkeiden tarkistusindeksi muutettava puoliväli-indeksiksi
31. Työeläkemaksuja korotettava välittömästi

Puoluekokous pitää tärkeänä suomalaisen eläkejärjestelmän perusteiden turvaamista ja maksurasituksen ja etuuksien oikeudenmukaista ja kestävää jakautumista.

Puoluekokous pitää välttämättömänä eläkemaksujen korottamista ja työllisyysasteen parantamista.

Puoluekokous katsoo, että eläkejärjestelmän kestävyys ja oikeudenmukaisuus on turvattava laaja-alaisella valmistelulla. Valmistelun yhteydessä tulee selvittää miten pienten työeläkkeiden ostovoiman kehitys turvataan kestävällä tavalla.

32. Vaatimus liikunnan järjestämisestä vanhuksille vanhuspalvelulakiin
33. Vanhusten kotihoidon laadun takaa sitova henkilöstömitoitus
34. Vanhusten ja vammaisten asumisen ja turvaverkkojen parantaminen

Puoluekokous pitää välttämättömänä turvata turvallinen ja hyvä vanhuus kaikille ikääntyville asumismuodosta riippumatta. Se edellyttää riittävää henkilöstöä vanhushuoneistoihin, paitsi laitoksissa ja palveluasumisessa, myös kotihoidossa. On perusteltua edellyttää, että vanhushuoneistolaissa turvataan myös vanhusten kotihoidon riittävät ja ammattitaitoiset resurssit.

On perusteltua seurata vanhustalvelulain edellyttämän laadun toteutumista kunnissa, ja turvata riittävät ammattitaitoiset resurssit inhimillisen hoidon turvaamiseksi, sekä puuttua asetuksella henkilömitoitukseen.

Puoluekokous katsoo, että ikäihmisten mahdollisuus liikkumiseen, liikuntaan ja ulkoiluun on turvattava. Ikäihmisten palveluiden henkilöstömitoituksessa on huomioitava kuntouttava työote.

Puoluekokous edellyttää puolueen kuntapäätäjien tutustuvan oman alueensa vanhuspalveluiden järjestämiseen sekä varmistamaan vanhusneuvostojen tiedonsaannin ja osallistumisen päätöksentekoon.

Puoluekokous pitää tärkeänä seurata vanhusten oikeuksien toteutumista kunnissa ja puut-
 tua asiaan tarvittaessa. Vanhusasiavaltuutetun viran perustamista on syytä arvioida uudel-
 leen, kun lain toimivuudesta on saatu käytännön kokemuksia.

Hankintalakia uudistettaessa on huolehdittava siitä, että vanhuspalveluissa voidaan ottaa huomioon asian luonne ja inhimilliset tekijät.

On välttämätöntä, että asiakasmaksut eivät estä tarpeellisten palvelujen käyttöä. Tältä osin viitataan vastaukseen aloitteeseen 49.

Vammaisten aseman osalta viitataan vastaukseen aloitteeseen 38.

35. Köyhyyden poistamiseksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin
36. Sosialidemokraattien vastattava perustulokritiikkiin
37. Työttömyysturva kannustavammaksi

Puoluekokous yhtyy aloitteiden tavoitteisiin selkeyttää ja kehittää sosiaaliturvajärjestelmää siten, että se ehkäisee köyhyyttä ja kannustaa työntekoon. Hyvinvointi syntyy työstä.

Yhteiskunnan on kehitettävä palvelujärjestelmänsä niin, että entistä useampi kykenee elättämään itsensä työllään.

Puoluekokous edellyttää puolueen päätöksentekijöiden toimivan köyhyyden ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi kaikilla politiikan osa-alueilla.

Puoluekokous edellyttää, että SDP ja sen toimijat vaikuttavat siten, että pienituloisten asemaa parannetaan sovittamalla yhteen tukimuotoja, turvaamalla perusturvan riittävä taso ja lisäämällä sosiaaliturvan kannustavuutta. Sosiaaliturvajärjestelmän on oltava edunsaajan näkökulmasta mahdollisimman ymmärrettävä ja selkeä.

Puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen valmistelemaan kehittämissuunnitelman sosiaaliturvajärjestelmän tulevaisuudesta ja kokonaisuudistuksesta. Suunnitelmaa laadittaessa on käytävä tiivistä vuoropuhelua kansalaisjärjestöjen ja muiden hyvinvointitoimijoiden kanssa.

38. Vammaisten asemaa yhteiskunnassa on parannettava

Puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteeseen ja edellyttää SDP:n eri toimijoiden sitoutuvan toimimaan vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumisen ja tehokkaan valvonnan toteuttamiseksi sekä työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi. Osatyökykyisten työllistämiseksi on yhteistyössä heitä edustavien järjestöjen kanssa laadittava laaja-alainen toimenpideohjelma.

Hankintalakia uudistettaessa on huolehdittava siitä, että vammaisten palveluissa voidaan ottaa huomioon asian luonne ja inhimilliset tekijät.

39. Omaishoitajien asema on saatava kuntoon Suomessa

Puoluekokous pitää välttämättömänä omaishoidon tuen vahvaa kehittämistä kiinteänä osana palvelurakenteen uudistamista ja palvelu- ja tukijärjestelmän kokonaisuutta.

Puoluekokous edellyttää, että omaishoitajille taataan tasavertainen asema koko maassa, korvaukset siirretään Kelan maksettavaksi ja omaishoitajille turvataan laissa määrätty vapaapäivät kuukausittain. Nykyinen omaishoidon kuntakohtainen maksatusjärjestelmä luo omaishoitajille eriarvoisuutta omaishoitoon. Siksi on otettava tavoitteeksi yhdenmukaisuuden toteutuminen ja yhden luukun periaate korvausten maksamiseen.

Omaishoidon sopimukselle tulee määritellä hoitovastuun jakautuminen sopimusosapuolten kesken, että omaishoitajat pääsevät riittävän ja monipuolisen tuen piiriin.

40. Lapsilisät irrotettava toimeentulotuesta

Puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteeseen, että lapsilisä ei leikkaa toimeentulotukea.

41. Palomiesten eläkeikä

Jyväskylän Työväenyhdistyksen tekemä aloite asiasta puoluekokoukselle ja 2008 puoluekokouksen tekemä päätös uudistetaan.

42. Perhevapaita tulisi pidentää

43. Vanhempainvapaat jaettava 9+9 -mallin mukaan

44. Vanhempainpäivärahojen korvattava palkka kokonaan

45. Vanhempainvapaat on jaettava 6+6+6 -mallin mukaisesti

46. Vanhempainvapaat on jaettava 6+6+6 -mallin mukaisesti

47. Molempien vanhempien työnantajille samat kustannukset

Puoluekokous pitää tärkeänä kehittää vanhempainvapaajärjestelmää monipuolisesti siten, että se kannustaa ja rohkaisee isiä entistä enemmän käyttämään vanhempainvapaata. Vanhempainetuuksien kehittämistä on pohdittava osana aloitteisiin 35 - 37 annetun päätöksen mukaista sosiaaliturvajärjestelmän kehittämissuunnitelmaa. Kehittämistyön lähtökohtana on oltava vanhempainvapaiden tasaisempi jakautuminen molempien vanhempien välillä.

Puoluekokous katsoo, että raamisopimuksessa sovitut perhevapaajärjestelmän parannukset ratkaisevat eräitä tällä hetkellä olemassa olevia ongelmia. Uudistusten vaikutuksia on syy-

tä seurata ja pitää perhevapaiden edelleen kehittämistä jatkossakin tärkeänä tavoitteenaamme.

48. Terveystenhuolto-, sosiaali- ja vammais- ja psyykkisen puolen palveluihin kiinnitettävä huomiota

Puoluekokous yhtyy aloitteen vaatimukseen siitä, että sairauskohtauksissa potilaan tulee saada ammattitaitoista apua. Lisäksi puoluekokous painottaa potilaan yksityisyyden turvaamista sairauskohtaustilanteissa.

Puoluekokous edellyttää, että vammaisten henkilöiden palveluiden saatavuutta ja ihmisoikeuksien toteutumista turvataan kaikissa tilanteissa.

Puoluekokous viittaa myös aloitteiden 38 ja 58 vastauksiin.

49. Palvelusetelit uhkaavat yhdenvertaisuutta

Puoluekokous edellyttää palvelusetelien, palvelualoitteiden ja henkilökohtaisen budjetin sekä julkisten palvelujen ulkoistamisen vaikutusten pikaista selvitystä ja sen perusteella uutta arviota palvelusetelien käytettävyydestä osana yhteisesti rahoitettuja sosiaali- ja terveystenpalveluita. Palveluseteli ei saa nostaa asiakkaan maksuosuutta ja aiheuttaa eriarvoisuutta.

Puoluekokous pitää asiakasmaksujen tason kohtuullistamista ja sosiaali- ja terveystenhuollon maksukattojen yhdistämistä ja alentamista perusteltuina. Puoluekokous myös toteaa, että tavoitteena on perusterveystenhuollon potilas- ja asiakasmaksujen täysimääräinen poistaminen asteittain pidemmällä aikavälillä.

Sosiaali- ja terveystenpalvelujen tuottaminen tulee perustua pääsääntöisesti julkisen palvelujärjestelmän varaan. SDP ei hyväksy ideologista ulkoistamista.

50. Tavoitteeksi pakollinen ansiosidonnainen työttömyystakuutus

Puoluekokous toteaa, että aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

51. Jokaisella on oikeus liikuntaan

52. Toimeentulotuen perusosan maksatus siirrettävä Kelan hoidettavaksi ja sosiaalityön vahvistaminen

53. Ylisukupolvinen työttömyys laskuun

Puoluekokous yhtyy aloitteiden huoleen köyhyyden syventymisestä yhteiskunnassamme. Sosiaalidemokraattisen työväenliikkeen keskeisiä tehtäviä koko sen yli satavuotisen olemassaolon ajan on ollut taistelu köyhyyttä vastaan. Tätä työtä tulee jatkaa kaikilla yhteiskunnan tasoilla yhteistyössä kansalaisjärjestöjen ja kirkkojen kanssa.

Ylisukupolvisen köyhyyskierteen katkaisemiseksi alle 18-vuotiaiden nuorten kesätyöansioita ei tule huomioida perheen toimeentulotukilaskelmassa. Harkinnanvaraista toimeentulotukea myönnettäessä on huomioitava, että jokaisella toimeentulotukea saavan perheen lapsella on oltava oikeus harrastukseen, esimerkiksi liikuntaan.

Puoluekokous vaatii puolueen toimijoita tekemään työtä köyhyyden, syrjäytymisen ja eriarvoisuuden poistamiseksi kaikilla yhteiskunnan tasoilla.

54. Paperittomien pakolaisten ja maahanmuuttajien ihmisoikeudet turvattava

Puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteeseen ja esittää selvitettäväksi miten lainsäädäntöä ja käytäntöjä tulisi muuttaa myös paperittomien ihmisten perusoikeuksien toteutumiseksi niin sosiaali- ja terveystenhuollon kuin muidenkin palveluiden osalta.

55. Kotihoidontuelle valtakunnalliset pelisäännöt

Puoluekokous toteaa, että pienten lasten vanhempien työn ja perhe-elämän yhteensovittamista on kehitettävä.

Puoluekokous kannustaa SDP:n kuntapäättäjiä huolehtimaan kunnissa joustavista, riittävästä ja laadukkaista lapsiperhepalveluista, jotka mahdollistavat perheille todellisen valinnan eri hoitomuotojen välillä.

PÄÄTÖKSET TERVEYSALOITTEISTA 56-65

56. Toimiva maksuton perusterveydenhuolto, sairaaloiden hoitopäivämaksut kohtuullisiksi

57. Yhtenäinen sosiaali- ja terveydenhuollon maksukatto

Puoluekokous yhtyy tavoitteeseen poistaa indeksisidonnaisuus asiakasmaksuista. Lisäksi puoluekokous pitää asiakasmaksujen tason kohtuullistamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon maksukattojen yhdistämistä ja alentamista perusteltuina. Puoluekokous myös toteaa, että tavoitteena on perusterveydenhuollon potilas- ja asiakasmaksujen täysimääräinen poistaminen asteittain pidemmällä aikavälillä.

Aloitteen 56 esitykseen kunnallisten terveysasemien palvelukyvyn parantamisesta tasavertaisesti maan kaikissa osissa vastaus on vastattu aloitteiden 61-63 vastauksen yhteydessä.

58. Tillsätt en instans för övervakning av felbehandlingar inom hälso- och sjukvården

Asetettava elin valvomaan hoitovirheitä sairaan- ja terveydenhoidossa

Partikongressen omfattar tanken i motionen om att öka patientsäkerheten och övervaka felbehandlingar, men ser ingen orsak att grunda en instans för ändamålet.

Puoluekokous yhtyy aloitteen ajatukseen potilasturvallisuuden lisäämisestä ja hoitovirheidensä valvonnasta, mutta ei kuitenkaan näe tarvetta varsinaisen elimen perustamiselle.

59. Yksityisten terveystalvelujen tukeminen lopetettava

60. Kelan sairaanhoitokorvaukset poistettava yksityisiltä terveys- ja hammaslääkäritalveluilta

Puoluekokous toteaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä ja rahoitusta koskevan lainsäädännön uudistamisen lähtökohtana on vahvoihin kuntiin perustuva järjestämistävastuu ja monikanavarahoituksen aiheuttamien ongelmien purkaminen siten, että tarvittavat sosiaali- ja terveydenhuollon talvelut voidaan turvata koko väestölle tuloista ja asuinpaikasta riippumatta. Kehittämistäyö yhteen sovitetaan kuntarakenne- ja kuntalain uudistamisen kanssa.

Työterveyshuollon toimilla on suuri merkitys työurien pidentämisessä. Sen rahoituksesta vastaavat työnantajat ja palkansaaajat. Työterveyshuollon rahoitusta ei ole syytä muuttaa.

Lisäksi viitataan aloitteista 61-63 annettuun vastaukseen.

61. Sairaanhoidon saatavuus yhdenvertaiseksi ja yhteiskunnan tukema tuottamien virkavastuiseksi

62. Suomalaista terveydenhuoltojärjestelmää kehitettävä kokonaisvaltaisesti

63. Julkisten terveydenhoitotalvelujen kehittäminen

Puoluekokous yhtyy aloitteiden tavoitteeseen julkisen terveydenhuollon kehittämisestä, jotta talvelut olisivat laadukkaita ja vastaisivat yhdenvertaisesti kaikkien kansalaisten terveystalveluiden tarpeeseen.

Puoluekokous toteaa SDP:n tavoitteen julkisesta terveydenhuollosta asettuvan seuraavien tukijalkojen varaan:

- 1) riittävät resurssit julkiselle terveydenhuollolle
- 2) vahvat peruskunnat, jotka järjestävät terveystalot
- 3) selkeytetty terveydenhuollon rahoitusjärjestelmä
- 4) sosiaali- ja terveydenhuollon tiivis hallinnollinen ja toiminnallinen yhteys
- 5) riittävä, koulutettu terveydenhuollon henkilöstö sekä vetovoimainen julkisen terveydenhuollon työympäristö
- 6) valtion normiohjaus, joka varmistaa yhtenäisen palvelujen saatavuuden maassa sekä asettaa selkeän vähimmäistason näille palveluille
- 7) terveyttä edistävä yleinen yhteiskuntapolitiikka.

Puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen, puolueen ministeriryhmän ja eduskuntaryhmän toimimaan ripeästi lainsäädännön muuttamiseksi siten, että yhteiskunnan verovaroin ja veroluonteisin maksuin tuettu sairaanhoito järjestetään väestölle täysin yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti pienituloistenkin maksukyky huomioiden sekä siten, että vain kunnallisesti järjestettynä ja tuotettuna ja virkavastuulla hoidettuna toimintana tuotettua sairaanhoitoa tuetaan yhteiskunnan toimesta eikä liiketoimintana harjoitettua sairaanhoitoa enää tueta julkisin varoin.

64. Veren laatu ei riipu seksuaalisesta suuntautumisesta

Puoluekokous edellyttää, että SDP toimii sen puolesta että verenluovutuksessa ei aseteta seksuaalivähemmistöjä eriarvoiseen asemaan.

65. Privata läkarföretagens engagemang i kommunernas hälso- och sjukvård Yksityisten lääkärfirmojen toiminta kuntien terveyden- ja sairaanhoi- dossa

Partikongressen omfattar motionens krav på att i högre grad än för närvarande betona kvaliteten då man konkurransutsätter hälsovårdsservice.

Partikongressen anser att kommunernas upphandlingspraxis bör reformeras i snabb takt.

Eftersom konkurrensutsättningen bland privata serviceproducenter ingår i en större helhet som handlar om hur hälsovården i stort skall organiseras hänvisar partikongressen också till motionerna 61-63.

Puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteeseen laadun painottamisesta entistä enemmän terveyspalveluiden kilpailutustilanteessa.

Puoluekokous katsoo, että kuntien hankintamenettelyn uudistamiseksi on pikaisesti uudistettava.

Yksityisten palveluiden kilpailutuksen ollessa osa terveydenhuollon laajempaa järjestämisen kokonaisuutta puoluekokous viittaa myös päätökseen aloitteista 61-63.

PÄÄTÖKSET SIVISTYSALOITTEISTA 66-106

66. Nuorten yhteiskuntatakuu toteutettava koulutuspainotteisesti

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja toteaa että nuorten yhteiskuntatakuun koulutuspainotteisen toteuttamisen lisäksi tarvitaan selkeät pelisäännöt palkattoman työharjoittelun käytöstä.

67. Joustavuutta ja laatua päivähoitopalveluihin

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

68. Päivähoitolain uudistaminen varhaiskasvatuslaiksi

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja toteaa, että SDP on toiminut aktiivisesti aloitteen tavoitteen toteuttamiseksi.

Varhaiskasvatuslain valmistelussa mukana olevat SDP:n edustajat ovat aktiivisesti yhteydessä varhaiskasvatuksen asiantuntijoihin ja ammattijärjestöihin.

69. Täydellä teholla työvoimapulaa torjumaan

Puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteeseen työvoiman tarpeen jatkuvasta ennakkoinnista ja koulutuspaikkojen kohdentamisesta tarvetta vastaavasti.

70. SDP vapaan sivistystyön tukijaksi

Puoluekokous yhtyy aloitteen huoleen ja katsoo, että vapaan sivistystyön riittävä resursointi tulee turvata myös vastaisuudessa. Puoluekokous korostaa, että aikuiskoulutusta tulee kokonaisuutena kehittää voimakkaasti siten, että koko aikuisväestö tulee sen piiriin ja että vapaalla sivistystyöllä on tässä erityinen merkitys. Erityisesti on työskenneltävä ns. aliedustettujen ryhmien tavoittamiseksi. Vapaan sivistystyön tulee lisätä kansalaisten koulutuksellista tasa-arvoa, ylläpitää opiskeluvaihtoehtoja ja motivoida aktiivisuuteen.

71. Korkeakoulutuksen rahoituspohjan laajentaminen

Puoluekokous yhtyy aloitteen osaan sen selvittämisestä, mikä korkeakoulutuksen rahoituspohjaa laajentava malli palvelee parhaiten sosialidemokraattisen koulutus- ja yhteiskuntapolitiikan tavoitteita kuten opetuksen ja tutkimuksen riippumattomuutta ja tulonjaon oikeudenmukaisuutta. Puoluekokous pitää itsestään selvänä, että puolue edistää koulutus- ja yhteiskuntapoliittisten tavoitteidensa toteutumista edistäviä malleja. Luku- kausi- tai kirjautumismaksuja ei korkeakouluissa kuitenkaan oteta käyttöön.

72. Kotiopetus luvanvaraiseksi

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja korostaa julkisen vallan vastuuta lasten sivistyksellisten oikeuksien toteutumisen varmistamisesta.

73. Opintotukijärjestelmän uudistaminen

Puoluekokous yhtyy aloitteessa esitettyyn huoleen opintotuen tasosta erityisesti toisella asteella. Puoluekokous katsoo, että opintotukijärjestelmää on syytä uudistaa ensivaiheessa kustannusneutraalisti, myöhemmin resursseja lisäten, tavoitteena selkeämpi, kannustavampi ja sosiaalisesti oikeudenmukaisempi opintotukijärjestelmä, joka myös mahdollistaa kohtuullisen toimeentulon. Uudistustyössä tulee tarkastella mm. opintolainan käytön lisäämistä tukevia toimenpiteitä. Ensisijaisesti on poistettava vanhempien tulojen vaikutus toisen asteen opintotuesta.

74. Ammattiin opiskeleville kansalaisvaikuttamisen avaimet

(s. 97) Puoluekokous yhtyy aloitteen henkeen ja vaatii, että ammatillisissa oppilaitoksissa oppilaskunnan toimintaa tuetaan palkatun henkilöstön toimesta. Lisäksi ammattiin opiskelevien kansalaisvaikuttamisen edistämiseksi ammattioppilaitosten on tärkeää tehdä yhteistyötä lukioiden ja muiden oppilaitosten kanssa.

75. Opintotuen huoltajakorotus demareiden tavoitteeksi

Puoluekokous yhtyy aloitteen huoleen opiskelevien lapsiperheiden toimeentulosta ja viittää vastaukseensa aloitteeseen 73.

76. Korkeakoululiikunta huomioitava korkeakoulujen rahoituksessa

Puoluekokous toteaa liikunnalla olevan positiivisia vaikutuksia opiskelijan terveydelle. Muilta osin aloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

77. Ylioppilaskokeet voitava suorittaa saamen kielellä

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

78. Suomalaisista aktiivisempia kansalaisia yhteiskuntaopin opetusta lisäämällä
79. Nuoret mukaan yhteiskunnan kehittämiseen

Puoluekokous yhtyy aloitteisiin ja toteaa nuorten yhteiskunnallisen osaamisen ja osallistumishalukkuuden parantamisen olevan erittäin tärkeitä asioita koko demokraattiselle järjestelmälle. Puoluekokous pitää erityisen huolestuttavana vähäistä yhteiskunnallista kasvatausta ammatillisessa koulutuksessa ja korostaa, että koulutuksen tulee varmistaa riittävät yhteiskunnalliset valmiudet kaikille kansalaisille ja valmistaa nuoria ymmärtämään työntekijän oikeudet ja velvollisuudet. Puoluekokous edellyttää, että SDP toimii tasapuolisen yhteiskunnallisen opetuksen ja tiedon lisäämiseksi kaikilla koulutusjärjestelmän tasoilla.

80. Elämäkatsomustieto kaikille vapaaksi oppiaineeksi

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

81. Tunnustuksellinen uskonnonopetus lopetettava perusopetuksessa

82. Tunnustuksellinen uskonnonopetus lopetettava perusopetuksessa

83. Peruskoulun uskonnon opettaminen lakkautettava ja tilalle tuotava elämäkatsomustiedon opettaminen

Puoluekokous pitää tärkeänä opetuksen uudistamista tavoitteena laajasti, kriittisesti, kunnioittavasti ja avoimesti erilaisia katsomuksia käsittelevä opetus, tavoitteena yksi yhteinen oppiaine.

84. Maahanmuuttajien oman äidinkielen opetus turvattava

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja toteaa että maahanmuuttajien äidinkielen opetuksen tasa-arvoinen saatavuus pitää turvata.

85. Opiskelijan oikeusturvan toteutuminen demarien tavoitteeksi

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen lainsäädännön soveltamisen seuraamisen osalta. Muilta osin aloite todetaan lähtökohdiltaan perustelluksi, mutta lainsäädännön tuoreus ja siten ratkaisukäytännön puuttuminen eivät mahdollista yhtymistä aloitteeseen täysimääräisesti.

86. Korkeakoulujen kielipalvelut turvattava

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja toteaa korkeakoulujen laadukkaiden ja monipuolisten kielipalveluiden olevan olennainen osa tavoitteessa monipuolistaa kansallista kielivaroa.

87. Enemmän työelämävalmennusta yliopistoon

Puoluekokous yhtyy tavoitteeseen tiivistää yliopistokoulutuksen ja työelämän yhteyttä eri keinoin sekä pitää tärkeänä opinto-ohjauksen laadun parantamista tämän tavoitteen toteuttamiseksi.

88. Pakkohausta on luovuttava

Puoluekokous tunnistaa ns. pakkohakuun liittyvät ongelmat, mutta korostaa tarvetta luoda järjestelmä, joka kannustaa vailla ammatillista koulutusta olevia nuoria hakeutumaan ammattiin johtavaan koulutukseen. Puoluekokous katsoo, että osa nykyjärjestelmän elementeistä on osoittautunut toimiviksi ja että uusi järjestelmä voidaan luoda myös nykyistä lainsäädäntöä kehittämällä.

Tämän rinnalla etenkin perusopetuksessa on ammatinvalinnanohjausta kehitettävä siten, että nuorten edellytykset valita itselleen parhaiten soveltuva ja kiinnostava tutkinto paranevat. Tämä lisää opiskelijoiden motivaatiota ja vähentää keskeyttäneiden määrää.

89. Opintopisteiden kuormittavuuteen puututtava

Puoluekokous tunnistaa aloitteen esiin nostaman ongelman, mutta korostaa opetuksen autonomian merkitystä sekä opintosuoritusten vaatiman työn mitoittamista vastaamaan tutkinnon määriteltyä laajuutta.

90. Valmentavat opinnot osaksi kaikkien korkeakoulujen palvelupalettia

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja toteaa SDP:n toimineen jo aktiivisesti maahanmuuttajien valmentavien opintojen saatavuuden parantamiseksi.

91. Taiteen korkeakoulutuksen monipuolisuudesta pidettävä kiinni

Puoluekokous korostaa taiteen opetuksen ja tutkimuksen merkitystä suomalaiselle yhteiskunnalle. Puoluekokous pitää perustettavaa Taideyliopistoa mahdollisuutena korostaa taiteen merkitystä edelleen. Muilta osin aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

92. SDP:n toimittava tasa-arvoisen korkeakouluverkon puolesta

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja korostaa korkeakoulutuksen alueellisesti tasavertaisen saatavuuden ja koulutuksen laadun merkitystä aluekehitykselle, koulutetun työvoiman saatavuudelle sekä alueellisen tasa-arvon toteutumiselle.

93. Ammattikorkeakouluopiskelijoille automaattinen terveydenhuoltomaksu

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja toteaa että automaattinen terveydenhuoltomaksu otetaan käyttöön jo pilotoinnissa mukanaolevien korkeakoulujen opiskelijoille.

94. Saamen kielten virtuaaliopetukseen on panostettava

95. Saamen kielen opiskelumahdollisuuksia parannettava saamelaisalueen ulkopuolella

Puoluekokous yhtyy aloitteiden tavoitteeseen saamen kielen opetuksen edistämisestä saamelaisalueen ulkopuolella.

96. Jyrkkä ei yliaikamaksuille

Puoluekokous korostaa tarvetta kannustaa opintojen etenemiseen tavalla, joka ei vaaranna sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista.

97. Korkeakoulujen mielikuvamainontaan on puututtava

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen siltä osin kuin se koskee harhaanjohtavaa mielikuva-
mainontaa.

98. Jokainen ansaitsee koulutustaan vastaavan työpaikan

Puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

99. Opintotuki säilytettävä opintorahapainotteisena

Puoluekokous toteaa, että opintolainan käytön lisäämiseksi opintorahaa täydentävänä opintojenaikaisen toimeentulon rahoitusmuotona on kehitettävä kannustimia. Puoluekokous katsoo, että muilta osin aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin ja viittaa aloitteen 73 vastaukseen.

100. Opintotuen asumislisän vuokratottoa korotettava

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen. Puoluekokous toteaa lisäksi, että on vakavasti pohdittava siirtymistä yhteen, yhtenäiseen asumisen tukemisen järjestelmään.

101. Ruotsin kielen opiskelun aloitusikää alennettava

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja pitää keskustelua ruotsin kielen opiskelun aloitusajan kohdasta tarpeellisena.

102. Suomalaista opinto-ohjausta kehitettävä

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen pitäen tavoitteena yhtä opinto-ohjaajaa 200-250 oppilasta tai opiskelijaa kohti.

103. Maksuton koulutus on tasa-arvoisen yhteiskunnan peruspilari

Puoluekokous korostaa koulutuksen maksuttomuuden merkitystä koulutuksellisen tasa-arvon saavuttamisessa eri koulutusasteilla sekä yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden toteuttamisessa ja velvoittaa puolueen edistämään kansainvälisten opiskelijoiden työllistymistä Suomen työmarkkinoille opintojensa jälkeen.

104. Ohjelma kielellisen syrjinnän poistamiseksi

Puoluekokous yhtyy aloitteen henkeen ja toteaa sujuvan maahanmuuton ja kotoutumisen edellyttävän kantaväestöltä rakentavaa suhtautumista vieraskielisten puutteelliseen suomen kielen taitoon. Puoluekokous korostaa tarvetta taata maahanmuuttajille riittävä suomen kielen ja kulttuurin opetus.

105. SDP:lle korkeakoulupoliittinen linjapaperi

Puoluekokous yhtyy aloitteen henkeen ja toteaa, että koulutuskentän muutokset eivät rajoitu ainoastaan korkeakoulukenttään. Puoluekokous velvoittaaakin puoluehallituksen valmistelevaan seuraavalle puoluekokoukselle koulutuspoliittisen linjapaperin.

106. Opiskelun ja työnteon yhdistäminen

Puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

PÄÄTÖKSET KUNTA-, KAUPUNKI- JA ALUEALOITTEISTA 107-117

- 107. Lähidemokratian turvaaminen kuntarakenneuudistuksessa**
108. Demokratian muodot ja ulottuvuudet SDP:n kuntavaaliohjelman keskiöön
109. Kunnallisen demokratian kehittäminen kuntaliitosten ja kuntien yhdistymisen yhteydessä

Puoluekokous yhtyy aloitteisiin ja viittaa demokratiakeskusteluasiakirjaan. Samalla puoluekokous painottaa erityisesti asukasdemokratian eri muotojen kehittämistä.

- 110. Kuntapalvelujen riittävyyden ja laadun turvaaminen**
111. Palveluiden kilpailuttamisen perusteita tarkennettava - yhtiöyksityistämislle rajat

Puoluekokous toteaa, että kuntapalvelujen oikeudenmukainen saatavuus ja laatu ovat hyvinvointivaltion kehittämisen ydinkysymyksiä.

Siitä syystä myös kuntien hankintamenettelyn uudistus on pikaisesti toteutettava. Hankintalakeja uudistettaessa on huolehdittava siitä, että sosiaali- ja terveystaloudellisia asioita voidaan ottaa huomioon asian luonne ja inhimilliset tekijät.

Puoluekokous katsoo, että peruspalvelujen tuotannon lisääntyvä ulkoistaminen ja yksityistäminen voivat uhata hyvinvointi- ja oikeusvaltion perusperiaatteita.

Puoluekokous edellyttää lisäksi, että puoluehallitus ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin SDP:n uuden kuntapalvelustrategian laatimiseksi.

- 112. Metropolihallinto todeksi**

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen kuntauudistuksen linjaukset huomioonottaen.

- 113. Uusien velvoitteiden lisääminen kunnille ilman niihin osoitettua rahoitusta lopetettava**
114. Kunta - valtio -suhde määriteltävä uudelleen peruspalvelujen turvaamiseksi
115. Valtionosuuksien korvamerkintä

Puoluekokous katsoo, että valtion ja kuntien rahoitussuhteiden uudistamisessa osana kuntauudistusta on painotettava kuntien velvoitteiden ja rahoitusmahdollisuuksien tasapainoa. Poikkeuksellisesti voidaan erityisen painavista syistä kuitenkin tiukentaa valtion kuntiin kohdistuvaa ohjausta ottaen huomioon tietyn erityisryhmän erityistarpeet.

- 116. Kansalaisten oikeus yhdenvertaiseen peruspalveluihin on taattava kaikissa kunnissa**

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

- 117. Liikuntapalveluita kaikille**

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

PÄÄTÖKSET KANSAINVÄLISISTÄ, PUOLUSTUS- JA EU-ALOITTEISTA 118-133

- 118. Lähialueyhteistyö turvattava**

Puoluekokouksen mielestä kansalaisjärjestötyöllä on suuri merkitys hyvien naapuruussuhteiden ja Venäjän tasapainoisen kehityksen kannalta. SDP toimii Suomen lähialueella Venä-

jällä tehtävän kansalaisjärjestöyhteistyön rahoituksen avaamiseksi. Entisen lähialueyhteistyön päättymisen ei saa merkitä kansalaisjärjestöyhteistyön kuihtumista.

119. Somalimaan kansainvälistä tunnustamista edistettävä

Puoluekokous toteaa, että Somalimaan poliittista ja yhteiskunnallista kehitystä seurataan, ja alueen toimijoita rohkaistaan demokratiaan perustuvan autonomian vahvistamiseen.

120. Sosialidemokraattiseen puolueen toimittava aktiivisesti ihmisoikeuksien puolesta

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja toteaa, että ihmisoikeudet ovat puolueen ulko- ja turvallisuuspolitiikan painopiste sekä velvoittaa puolueen jatkamaan ja entisestään vahvistamaan johdonmukaista toimintaa ihmisoikeuksien puolesta.

121. Köyhdyttäminen lopetettava

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen köyhdyttävien rakenteiden poistamisesta maailmasta.

122. Armeijan koko supistuu - vastuualue ei!

Puoluekokous toteaa edellä mainitut toimet vastauksena aloitteeseen.

123. SDP:n muodostettava perusteltu kanta maanpuolustuksen kehittämiseen

124. Siviilipalveluksen kesto lyhennettävä

125. Varusmies- ja siviilipalvelusta uudistettava

SDP:n mielestä Suomen sotilaallisen puolustuksen tulee jatkossakin perustua Suomen itsenäisyyden ja alueellisen koskemattomuuden puolustamiseen, yleiseen asevelvollisuuteen ja sotilaalliseen liittoutumattomuuteen. SDP esittää siviilipalvelusaikaa lyhennettäväksi vastaavasti kuin varusmiespalvelusaikoja.

126. EU:n kriisi on poliittinen kriisi, ei euron kriisi

Puoluekokous ei yhdy aloitteeseen, mutta toteaa, että perussopimusten noudattaminen on keskeinen osa SDP:n EU-politiikkaa sekä vakaan eurooppalaisen talouden ja euron elinehto.

127. Euroopan unionin sosiaalista ulottuvuutta vahvistettava

128. Sosiaalinen Eurooppa huomioitava EU:n perussopimuksissa

Puoluekokous yhtyy aloitteisiin.

129. Europarlamenttivaalien kampanjassa tehtävä yhteistyötä PES:n ja S&D -ryhmän kanssa

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

130. Komission ja parlamentarismien vahvistaminen SDP:n EU-politiikan keskiöön

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

131. EU:lle selkeä johto

SDP:n tulee pyrkiä siihen, että Eurooppa-neuvoston pysyvän puheenjohtajan ja ulkoasioiden korkean edustajan toimenkuvia tarkistetaan. Komission otetta on edelleen vahvistettava yhteisten asioiden valmistelussa ja päätösten täytäntöönpanossa. Puoluekokous ei pidä hyvänä komission ja Eurooppa-neuvoston sekä euroryhmän yhteistä puheenjohtajuutta, joka voisi hämärtää toimivaltasuhteita.

132. EU:n on katsottava maailmantasolle

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

133. Euroopan unionin vahvistettava yhteistä puolustustaan

Puoluekokous velvoittaa puolueen toimivan Euroopan unionin puolustuspoliittisen yhteistyön vahvistamisen puolesta. Tätä kehitystä edistettäessä pitää huomioida nopean toiminnan joukkojen käytön mahdollistaminen ja kehittäminen suuremmaksi yksiköksi.

PÄÄTÖKSET LAKI- JA HALLINTOALOITTEISTA 134-145

134. Luovutaan kesäajasta

Puoluekokous toteaa, että aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

135. Lasten uskonnonvapaudesta tehtävä todellinen vapaus

136. Oikeus päättää uskonnolliseen yhdyskuntaan kuulumisesta 15-vuotiaana

Puoluekokous pitää perusteltuna, että nuoren henkilön uskonnonvapautta kunnioitetaan ja ikärajaa uskonnollisesta yhdistyksestä eroamiselle ja liittymiselle alaikäisenä ilman huoltajan suostumusta lasketaan 16 vuoteen.

137. Äänestys-oikeus maahanmuuttajille kaikissa vaaleissa!

Puoluekokous toteaa, että aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin. On kuitenkin aloitettava keskustelu kansalaisuuden oikeudellisista ja yhteiskunnallisista ulottuvuuksista.

138. Julkishallinnon IT-ohjelmien yhteensopivuus

Puoluekokous yhtyy tavoitteeseen, että kaikissa julkishallinnon tietojärjestelmien hankinnoissa edistetään aktiivisesti avoimia ja valmiita rajapintoja. Julkishallinnon tietojärjestelmien tulee varmistaa tiedonsiirto eri viranomaisten välillä ja järjestelmien yhteensovittamisessa on varmistettava paitsi kansalaisten yksityisyyden suoja ja tietoturva.

Julkisten tietoaineistojen avoimuus ja pienten ja keskusurten toimijoiden mahdollisuudet osallistua kehitystyöhön tulee taata. Julkishallinnon IT-projektien lähtökohtana tulee olla käyttäjälähtöisyys ja niiden kustannusten läpinäkyviä ja julkisesti seurattavissa.

139. Seksuaalirikoksiin huomiota

140. Suomen seksuaalirikoksia koskeva lainsäädäntö uudistettava

Puoluekokous pitää perusteltuna, että Suomen rikoslainsäädäntöä uudistettaisiin Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen kannanottojen mukaisesti, jonka mukaan raiskauksen määrittää uhrin suostumuksen puute. Lisäksi rikosten osapuolten jälkihoitoon on panostettava nykyistä enemmän, erityisesti huomioiden uhrien nuori ikä.

141. Valtion lopetettava pariskuntien eriarvoistaminen

142. Vihkioikeus vain maistraateille

Puoluekokous pitää perusteltuna, että yhdenvertaisuuden periaatetta lainsäädännössämme vahvistetaan ja avioliittolaki muutetaan sukupuolineutraaliksi. Puoluekokous katsoo kuitenkin, että vihkioikeuden säilyttäminen myös tietyillä uskonnollisilla yhdyskunnilla ei siinänsä vaaranna yksilöiden yhdenvertaisuutta ja on siten edelleen perusteltua.

143. Sukupuolen korjaamista koskeva laki uudistettava

Puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja velvoittaa SDP:n toimimaan aktiivisesti lain uudistamiseksi siten, että transsukupuolisten ihmisoikeusloukkauksiin puututaan välittömästi ja laisista poistetaan vaatimukset lisääntymiskyvyttömyydestä ja naimattomuudesta.

144. Kirkko irti valtiosta

Puoluekokous toteaa, että aloitteesta on tehtävä perusteellinen selvitys puoluevaltuustolle.

145. Vainon kriminalisointi

Puoluekokous pitää perusteltuna, että Suomen rikoslainsäädäntöä uudistettaisiin niin, että toisen ihmisen tahallinen ja toistuva vainoaminen kriminalisoitaisiin.

PÄÄTÖKSET ENERGIA- JA ILMASTOALOITTEISTA 146-152

146. Täysin uusiutuvaan energiaan perustuva talous mukaan vuoden 2050 tiekarttaan

147. Strategia ydinvoimasta luopumiseksi

148. Valtion on asetettava nykyistä voimakkaammin kotimaisen tuulivoimateollisuuden tueksi

149. Ei lisää ydinvoimaa Suomeen

150. Hiilineutraaliin Suomeen 2050 mennessä

151. Turpeen poltto lopetettava 2025 mennessä

152. Valtion on asetettava nykyistä voimakkaammin kotimaisen tuulivoimateollisuuden tueksi

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteiden 148 ja 152 esityksiin tuulivoiman rakentamisen esteiden purkamiseksi ja päätöksenteon selkeyttämiseksi ja nopeuttamiseksi esimerkiksi sitä keskitämällä sekä tuotekehitystukien myöntämiseksi kotimaisen tuulivoimasektorin osaamisen ja käyttöönoton edistämiseksi.

Puoluevaltuusto yhtyy myös aloitteen 150 tavoitteeseen siltä osin, että Suomen tulisi sitoutua hiilineutraalin yhteiskunnan tavoitteeseen vuoteen 2050 mennessä. Tavoitetta on arvioitava vaalikausittain toteutuneen kotimaisen ja kansainvälisen kehityksen perusteella.

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteen 146 esitykseen siitä, että kansallisiin pitkän aikavälin (2050) energiaskenaariotarkasteluihin tulisi ottaa selvitettäväksi myös malli, jossa maamme koko energiantuotanto perustuisi uusiutuvaan energiaan.

Päästösopimuksissa on huomioitava kansainvälisesti tasapuoliset kilpailuolosuhteet. Päästöjä vähentämisen taakka ei saa koitua liian raskaaksi yksityisille kotitalouksille. Teollisuuden ja liike-elämän sekä paranevan työllisyyden ja valtiontalouden menestymismahdollisuudet edellyttävät kustannustehokasta siirtymää hiilineutraaliin talouteen, joka pitää sisällään kilpailukykyisen energian hintatason. Yhteiskunnan sähköistyessä yhä kasvavassa määrin tarvitaan myös uutta päästötöntä sähköntuotantoa. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan kaikkia päästöttömiä energiantuotantomuotoja. Tärkein yksittäinen keino päästöjä vähentämisessä on jatkossakin energiansäästön edistäminen ja energiatehokkuuden parantaminen. Suomalaisen metsäenergiaosaamisen mahdollisuuksia ja potentiaalia tulisi myös pitää entistä enemmän esillä.

Suomen kilpailukykyinen energiatuotanto on perustunut monipuoliselle energialähteiden käytölle. Tehokkaasti ja ympäristön kannalta hyväksyttävästi toimiva energiatuotanto, jos-

sa kunnilla ja valtiolla on merkittävä rooli, on varmimpia keinoja energian saatavuuden turvaamiseksi.

Puoluevaltuusto ei voi yhtyä aloitteisiin 147 ydinvoimasta luopumiseksi ja 149 lisäydinvoiman rakentamisen kieltämiseksi jo päätettyjen lupien osalta yllä olevassa lausunnossa esitettyihin perusteluihin vedoten. Ydinvoimaan liittyvissä päätöksissä tulee kuitenkin ottaa turvallisuusasiat korostetusti huomioon. Ydinvoiman tarpeesta ja käytöstä on myös tarpeen luoda kansallinen strategia.

Puoluevaltuusto ei yhdy aloitteeseen 151, että sitouduttaisiin tavoitteeseen turpeen poltosta luopumiseksi vuoteen 2025 mennessä, koska hallitus on jo sitoutunut turpeen käytön suunnitelmalliseen vähentämiseen niin, ettei sen käyttö korvautu hiilellä.

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteen 146 esitykseen siitä, että kansallisiin pitkän aikavälin (2050) energiaskenaariotarkasteluihin tulisi ottaa selvitettäväksi myös malli, jossa maamme koko energiantuotanto perustuisi uusiutuvaan energiaan.

PÄÄTÖKSET ELINKEINO- JA MAATALOUSALOITTEISTA 153-166

153. Suomelle teollisuuspoliittinen ohjelma luomaan uutta kasvua ja työpaikkoja

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto korostaa vahvan ja uudistuvan teollisuuden merkitystä. Teollisuuspolitiikalla on turvattava kilpailukykyinen toimintaympäristö niin kotimaassa kuin avoimessa kansainvälisessä kilpailussa. Tavoitteena on oltava kotimaisen jalostusarvon kasvattaminen, uusien kasvualojen tukeminen ja elinkeinorakenteen uudistaminen ja monipuolistaminen työpaikkojen lisäämiseksi. Perinteisten vahvojen teollisuusalojen ohella on edistettävä ympäristö- ja energiateknologiaan perustuvan teollisuuden kasvua. Puoluevaltuusto edellyttää, että hallituksen toiminnassa rakennetaan edellytyksiä teollisuuden vahvalle tulevaisuudelle Suomessa.

154. Suomalaisen vientiteollisuuden kilpailukyky turvattava

(s. 177) Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että SDP:n on jatkossakin sitouduttava pitämään teollisuuden sähkö- ja energiaverotus kilpailukykyisellä tasolla. Päästökaupan kanssa päällekkäisten ohjausmekanismien käyttöä on syytä välttää.

155. Kaivostoiminnan tuotot valtiolle

156. Suomalaisen kaivosyhtiön perustaminen ja malmivarantojen hyödyntäminen

(s. 178) Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että valtion osallistumista ja omistuksia on vahvistettava mineraalialan koko arvoketjussa. Tähän voidaan käyttää esimerkiksi valtion omaa kaivosyhtiötä tai sijoituksia muihin yhtiöihin.

157. Valtio yritysostoksille

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että valtion omistajapolitiikan on oltava aktiivista. Omistajapolitiikan on oltava pitkäjänteistä ja siinä on otettava huomioon työllisyys- ja elinkeinopoliittiset näkökohdat sekä henkilöstön asema. Myös eettisten näkökohtien on oltava vahvasti läsnä.

158. Kotimaisen elintarviketeollisuuden työpaikkojen säilymisen varmistaminen täytyy olla SDP:n linja entistä vahvemmin tulevaisuudessa

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

SDP:n on edistettävä käytettävissä olevilla keinoilla suomalaisen elintarviketeollisuuden toimintaedellytyksiä sekä lähi- ja luomuruokatuotantoa sekä valtakunnallisella tasolla että paikallisessa päätöksenteossa.

159. Yhteiskunnallista yrittäjyyttä edistettävä Suomessa

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että yhteiskunnallinen yritystoiminta on tärkeää yritystoiminnan ja palvelutuotannon monipuolistamiseksi sekä yhteiskunnallisten tavoitteiden edistämiseksi. Puoluevaltuusto velvoittaa puoluehallituksen edistämään yhteiskunnallisen yritystoiminnan toimintamallin kehittämistä.

160. Turkistarhaus lopetettava siirtymäajan jälkeen
162. Turkistarhausessa siirryttävä maapohjaisiin häkkeihin

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että turkistarhaus on alueellisesti merkittävä elinkeino. Kaiken kotieläintuotannon tulee olla eettisesti kestävää ja ottaa huomioon eläimen sisäsyntyiset tarpeet. Eläinten hyvinvointi ja eettisesti kestävä kohtelu varmistetaan tutkimukseen perustuvilla eläinsuojelunormeilla ja niiden asianmukaisella ja riittävästi resursoidulla valvonnalla.

Puoluevaltuusto ei puolla turkistarhauksen kieltämistä, mutta peräänkuuluttaa turkistuotajien yhteiskunnallista, sosiaalista ja eettistä vastuuta. Puoluevaltuusto edellyttää myös, että SDP toimii sen puolesta, että turkiseläinten maastavienti säädetään luvanvaraiseksi ja turkiseläinten vienti kielletään maihin, joissa olosuhteet ovat todistettavasti huonot ja eläinsuojelulainsäädäntö kehittymätöntä. SDP tukee aloitteissa esitettyä tavoitetta ottaa käyttöön riittävän tilavat, virikkeelliset ja maapohjaiset häkit.

163. Kalastuskortti kännykällä

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että kalastusluvan voi vuoden 2012 alusta lunastaa myös kännykällä. Puoluevaltuusto edellyttää kuitenkin, että kalastuslupajärjestelmää kehitetään edelleen joustavammaksi ja selkeämmäksi. Lisäksi puoluevaltuusto edellyttää, että SDP toimii sen puolesta, että jokamiehenoikeudet säilytetään nykyisellään ja kansalaisten virkistysmahdollisuuksia, ja niihin kuuluen yleiskalastusoikeutta, pikemminkin lisätään kuin rajoitetaan.

164. Luonnonlohen ja -taimenen kantoihin tehoelvytys

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto katsoo, että vaelluskalojen luonnonkantojen elvyttämisen ja niiden elinvoimaisuuden turvaamisen tulee olla suomalaisen kalastuspolitiikan keskeisiä tavoitteita. Puoluevaltuusto edellyttää, että SDP toimii kalastuslain muuttamiseksi niin, että asiaa edistetään aidosti niin, että aloitteessa mainittuja toimia saadaan vihdoin toteutusasteelle. Samalla on kuitenkin turvattava kalastajien mahdollisuudet elinkeinonsa harjoittamiseen eri puolilla maata mahdollisimman tasapuolisesti.

165. Edistykselliseen maatalouspolitiikkaan

166. Edistykselliseen maatalouspolitiikkaan

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteiden päätösesityksiin ja toteaa, että SDP:n on hyvä aktivoitua vieläkin enemmän maatalouspolitiikassa niin EU:n kuin kotimaankin tasolla. Puoluevaltuusto pitää tärkeänä, että maataloustuen kokonaisuus on kansalaisten arvioitavissa ja pitää perusteltuna, että budjettimenettelyn läpinäkyvyyttä lisätään ja byrokratiaa puretaan.

Maataloustukia tulee painottaa niin, että niillä on aidosti vaikutusta tuotantoon. Samaan aikaan voidaan pinta-ala- ja luopujatukia vastaavasti karsia. Ympäristötukien tulee perustua toimintaan joka selkeästi parantaa ympäristön laatua ja ohjaa tehokkaisiin vesistön-suojelutoimenpiteisiin. Lisäksi on tärkeää korostaa ympäristön kannalta kestävästä maataloustuotantosta, joka turvaa ihmisille mahdollisuuden saada hyvää ravintoa myös tulevaisuudessa.

Maatalouden kannattavuutta lisätään markkinoiden, ei tukipolitiikan, kautta. Tukien suunnittamisessa on otettava huomioon selkeämmin työvaltaisen maatalouden ja tilanhoidon vaikeudet, alueelliset erityispiirteet, sekä nuorten ja aloittavien tuottajien haasteet. Maataloustuilla on saatava ylärajat suurien tilojen kohdalla. Maatalousyritysten ja muiden yritysten tukipolitiikkaa on harmonisoitava niin, että eri alojen yritysten kohtelu tulee tasapuolisemmaksi.

Maatalouden tuotantoketjuja on tarkasteltava kriittisesti: tuottajille tulee taata asianmukainen korvaustaso ja edistää mahdollisuuksia toimittaa tuotteita kauppoille ilman keskusliikkeitä tai muita välikäsiä. Tuottajien ja kuluttajien aseman vahvistamiseksi päivittäistavarakaupan kilpailua on lisättävä. Toimiva ja kilpailtu päivittäistavarasektori on pitkällä tähtäyksellä yksi parhaita tapoja kohentaa maataloustuotannon kannattavuutta ja vähentää sen riippuvuutta tuista.

EU:n maatalouspolitiikassa on huolehdittava, että tuet ohjataan kasvuperusteisesti tuotannon kehittämiseen ja tuotteiden jatkojalostamiseen sekä koulutukseen. Suuria maataloustuotantomaita suosivia tukimekanismeja on pidemmällä aikajänteellä kyettävä purkamaan.

PÄÄTÖKSET ASUNTO-, KULUTTAJA- JA LIIKENNEALOITTEISTA 167-175

167. Asumisen sietämätön kalleus

168. Pääkaupunkiseudulle on rakennettava riittävästi laadukkaita ja edullisia asuntoja

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto jakaa aloitteissa esitetyn huolen asumisen kalleudesta. Puoluevaltuusto pitää tarpeellisena selvittää mahdollisuus perustaa pääkaupunkiseudulle kuntien yhteinen asuntotuotanto-organisaatio osana metropolihallintoa koskevaa selvitystä.

**169. Utöka statens och kommunernas stöd för renovering av bostäder!
Valtion ja kuntien tukea asuntojen kunnostamiseen on kasvatettava!**

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Partifullmäktige omfattar motionens motiveringar. Partifullmäktige konstaterar att det krävs tilläggsfinansiering för stöden till reparationsverksamheten och att behovsprövning

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteen esityksosaan. Puoluevaltuusto toteaa, että korjaustoiminnan tukemiseen tarvitaan lisärahoitusta ja tukien kohdentamisessa tulee noudattaa tarveharkintaa.

**170. Pikavippifirmojen koronkiskonnasta tehtävä loppu
171. Pikavipit kriminalisoitava!**

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto kannattaa aloitteiden tavoitetta pikavippeihin liittyvien ongelmien kitkemisestä, sääntelyn nopeasta kiristämisestä ja yhtyy vaatimukseen pikavippien täysikiellostä. Samalla kohtuullisin ehdoin tarjolla olevaa mikroluototusta tulee kehittää esimerkiksi laajentamalla sosiaalisen luotonannon käyttö koko maahan.

172. Kuluttajansuojan ulottaminen sähkön jakeluun ja siinä tapahtuviin jännitteen vaihteluihin

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto esittää, että kuluttajan aseman turvaamiseen sähkömarkkinoille kiinnitetään erityistä huomiota niin kohtuullisen hinnoittelun kuin sähkön laatua ja jakelua koskevien häiriötilojen osalta. Asiaa tulee selvittää osana sähkömarkkinoiden ja sähkön jakelun toimivuuden arviointia.

**173. Joukkoliikenteen kehittämiseen kokonaisvaltainen näkemys
174. Julkista liikennettä tuettava ja käyttöastetta nostettava**

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteiden arvioihin, että liikennepäästöjen vähentäminen on välttämätön ilmastopoliittinen toimi ja katsoo, että henkilöliikenteestä selvästi nykyistä suuremman osuuden tulee olla joukkoliikennematkoja. Julkisen liikenteen palveluita on oltava tarjolla koko maassa ja joukkoliikenteen käytön tulee olla edullisempaa kuin yksityisautoilun.

Erityisesti raideliikenteeseen siirtymistä on suositettava julkisen vallan toimin ja raideliikennehankkeet on asetettava etusijalle liikenneinvestoinneista päätettäessä. Raideliikenteessä tulee huomioida myös suurten kaupunkiseutujen, esim. Turun ja Tampereen seudun pikaraitiotiet ja niiden suunnitteluun ja rakentamiseen tulee suunnata riittävä valtion tuki. Tämän lisäksi perustienpidon määrärahojen riittävästä tasosta on huolehdittava. Mahdollisuudet avata uusia maaliikenneyhteyksiä Suomen rajojen ulkopuolelle tulee selvittää.

Taloudellisia ohjauskeinoja, kuntien yhteistyötä ja älyliikennettä tulee hyödyntää nykyistä tehokkaammin joukkoliikenteen edistämiseksi. Järkevä maankäyttö vähentää alueen liikennepäästöjä ja mahdollistaa julkisen liikenteen toimintamahdollisuudet sekä tukee maanlaajuisten ja paikallisten joukkoliikennekäytävien rakentamista.

175. Mutkat suoriksi rantaradalla

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto katsoo, että rataverkko on pidettävä kunnossa ja raideliikenneinvestoinnit on suunnattava ensisijaisesti nykyisen raideverkon kehittämiseen. SDP edistää hallitusohjelman mukaisesti raideliikenteen turvallisuutta ja taloudellista tehokkuutta.

Puoluevaltuusto yhtyy näkemykseen, että Turun ja Helsingin välillä tulee olla nopea ja sujuva junayhteys. Kunnostustyöt rantaradan nopeutta häiritsevien rajoitusten poistamiseksi on tehtävä viivytyksittä. Rantaradan uuteen linjaamiseen voidaan ottaa kantaa valtakunnallisessa liikennehankkeiden toimenpideohjelmassa.

PÄÄTÖKSET JÄRJESTÖTOIMINTA-ALOITTEISTA 176-192

176. SDP:lle teemavuodeksi lapset 2013

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto pitää puolueen ja Nuorten Kotkien yhteistyötä tärkeänä. Yhteistyömuotoja tarkastellaan vuosittain puolueen toiminnansuunnittelun yhteydessä.

Puoluevaltuusto toivoo, että eduskuntaryhmä ja puoluehallitus tekisivät mahdollisuuksien mukaan kesäretken Nuorten Kotkien kansainväliselle leirille Sauvoon ja että puolue, puoluepiirit ja -yhdistykset ja Nuoret Kotkat, piirijärjestöt ja osastot järjestävät yhdessä lapsiperheille suunnattuja avoimia tapahtumia eri puolilla Suomea.

177. SDP:lle kansalaispaneeli

178. Jäsenistön poliittinen osallistaminen osaksi puolueen jäsenetuja

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa aloitteet aiheelliseksi ja esitykset pitkälti toteutetuiksi. Puoluevaltuusto ei kuitenkaan halua määritellä jäsenkyselyjen tai muiden sähköisten osallistumismuotojen järjestämisen vuosittaista määrää, vaan luottaa puoluehallituksen arviointikykyyn tarpeen määrittelyssä. Puoluevaltuusto korostaa lisäksi kansalaispaneelin ohella kansalaisjärjestöjen kanssa käytävän vuoropuhelun merkitystä mielipiteiden luotaajana ja tiedonvälityskanavana.

179. Inkludera invandrarna - förstärk socialdemokratins Maahanmuuttajat mukaan - sosialdemokratiaa vahvistettava

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Partifullmäktige omfattar motionen och förpliktar partibyrån att bereda ett sådant infopaket som föreslås i motionen.

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteeseen ja velvoittaa puolue toimistoa laatimaan aloitteessa esitetyn tietopaketin.

180. Rahamaailman toiminnan ymmärtäminen

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa aloitteen aiheelliseksi ja että SDP:n tulee aloittaa keskustelut Työväen Sivistysliiton ja Kalevi Sorsa -säätiön kanssa siitä, miten SDP:n jäsenistön ymmärrystä talous- ja sijoitustoiminnassa voitaisiin lisätä esimerkiksi julkaisutoiminnan (kirjallisuuden ja opintomateriaalien sekä koulutustarjonnan) avulla.

181. Irti vaihtoehdottomuusretoriikasta

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa aloitteen kielenkäytön osalta aiheelliseksi ja toivookin SDP:n edustajien kiinnittävän huomiota poliittisten vaihtoehtojen esittelemisen ja rakentamisen tarpeellisuuteen, sekä painottaa monipuolisen keskustelun tarvetta. Perusteluosioissa olevasta Kreikan euro-ongelmaosiosta puoluevaltuusto on eri mieltä ja toteaa SDP:n puoluejohtoon toimineen asiassa linjakkaasti ja puolueen päätösten mukaisesti.

182. Tasa-arvon edistäminen ja tiennäyttäminen tasa-arvon juurruttamisessa suomalaisen yhteiskuntaan ja SDP:n toimintaan

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa samapalkkaisuustavoitteen ja sukupuolten välisen tasa-arvon, osana laajempaa tasa-arvopolitiikkaa, olevan erittäin tärkeä yhteiskuntapoliittinen teema.

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteen tavoitteisiin.

183. SDP:lle viestintäsuunnitelma ja rahoitusta ohjattava maakunnalliseen viestintään

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että aloite on hyvä ja se kiinnittää oikeisiin asioihin huomiota. Puoluehallitus päättää vuosittain SDP:n viestintätuen jakoperusteet ja tästä on jatkossakin hyvä pitää kiinni.

Osana järjestötoiminnan uudistamista laaditaan yhdessä puolueen eri tason toimijoiden kanssa kokonaisnäkemys kunkin viestinnällisistä rooleista ja tavoitteista.

184. Palkansaaajatoiminta puoluekokouskauden kärkihankkeeksi

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa aloitteen jo toteutuvan SDP:n toiminnassa. Toimintaa tulee kuitenkin edelleen aktiivisesti kehittää.

185. Seksuaaliseen häirintään puututtava aktiivisesti

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteen ajatukseen ja toteaa, että seksuaalista häirintää ei saa esiintyä yhteiskunnassa eikä puolueessa millään tasolla, ja siihen puututaan välittömästi käytettävissä olevin keinoin, mikäli sellaista ilmenee. SDP:ssä on nollatoleranssi minkäänlaiseen häirintään.

**186. Kasvisruokaa puolueen tapahtumiin
187. SDP Reilun kaupan edelläkävijäksi**

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto ei yhdy aloitteeseen, että SDP:n tapahtumissa on tarjailtaisiin ainoastaan kasvisruokaa, mutta edellyttää, että tilaisuuksissa on tarjolla myös kasvisruokavaihtoehto. SDP julistautuu Reilun kaupan tukijaksi käyttämällä mahdollisuuksien mukaan Reilun kaupan tuotteita.

188. SDP:n on terästettävä viestintäänsä ja luotava asiantuntijaverkosto

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteeseen ja toteaa, että tiedotusvälineille on jo nyt tarjottu kysyttäessä SDP:n työryhmäorganisaation puheenjohtajia sekä eduskuntaryhmän valiokuntavastaavia heidän asiantuntemustaan sivuavissa haastattelupyynnöissä. Vuoden 2012 viestintä uudistuksessa on aloitteen idea otettu huomioon.

189. SDP:n toteutettava näkyvyyskampanja

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto yhtyy jatkuvan kampanjoinnin idean mukaisesti aloitteeseen.

190. Huonokuuloisten osallistumismahdollisuuksia lisättävä

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteeseen ja edellyttää, että SDP kiinnittää huomiota kaikkiin osallistumisrajoituksiin ja tekee töitä niiden poistamiseksi.

191. Avoin äänestys Euroopan sosialidemokraattien ehdokkaasta komission puheenjohtajaksi

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto velvoittaa puoluehallituksen arvioimaan äänestyksen ajankohtaisuutta ja yleistä mielenkiintoa asian tullessa ajankohtaiseksi. Muilta osin puoluevaltuusto edellyttää, että SDP noudattaa ESP:n suositusta mahdollisimman laajasta demokraattisesta valintaprosessista.

192. Kansainvälisen siirtojäsenyyden mahdollistaminen

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto ei yhdy aloitteeseen.

PÄÄTÖKSET JÄRJESTÖTALOUSALOITTEISTA 193-203

193. Esitys puolueen jäsenmaksuksi vuosiksi 2013-2014

Puoluekokouksen päätös:

Vuosina 2013-2014 ovat käytössä seuraavat jäsenmaksuluokat:

luokka I	Sääntöjen mukaisilla perusteilla jäsenmaksuista vapautetut jäsenet
luokka II	Alennetun jäsenmaksun maksavat jäsenet, joko sääntöjen mukaisin perustein määrätyt jäsenet tai puoluevaltuuston erikseen määrittelemät alennusperusteet määrääjäksi.
luokka III	Täyden jäsenmaksun maksavat jäsenet
luokka IV	Kannatus- ja tukimaksut

Puoluekokous edellyttää, että puoluevaltuusto ja -hallitus seuraavat tarkoin jäsenvelvoitteiden noudattamista jäsenmaksujen maksamisessa.

Muilta osin noudatetaan puolueen sääntöjä jäsenmaksujen ja ylimääräisten jäsenmaksujen perimisen suhteen.

194. Puolueen lehdistötuen tulisi mahdollistaa maakunnallisten lehtien toiminta jatkossakin

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa puolueen kesäkuussa 2011 tekemän viestintätukilinjauksen realistiseksi ja välttämättömäksi ja kannustaa kaikkia puolueen jäseniä ja kannattajia aktiivisuuteen eri medioiden käytössä. Samalla puoluevaltuusto toivoo, että mahdollisimman moni jäsen ja tukija tilaa sekä lukee edelleen ilmestyviä sosialidemokraattisia lehtiä, julkaisuvasta riippumatta.

195. Maaseudun työväentalot ja puolueen järjestöuudistus

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto pitää edelleen tärkeänä, että ns. seurantaloavustuksen määrärahat säilyvät riittävinä tarpeeseen nähden.

Puoluevaltuusto edellyttää, että puolueen toimintamalleja uudistettaessa huomioidaan eri tasoilla olevien järjestöjen taloudelliset mahdollisuudet hyödyntää näitä.

196. Puolueosastojen tukeminen joissakin tilanteissa

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto päättää, että erillistä aloitteesta mainittua tukirahastoa ei perusteta.

- 197. Suomessa siirryttävä sukupuolineutraaliin puoluerahoitukseen**
198. Suomessa on siirryttävä laaja-alaista tasa-arvotyötä tukevaan puoluerahoitukseen

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto on sitä mieltä, että puoluetuen käyttö puolueen sisällä tapahtuu puolueen omien päätösten, yleisohjelman ja sääntöjen pohjalta. Puoluevaltuusto velvoittaa puolueen kyseistä asiaa miettivää työryhmää korostamaan tasa-arvotyön laajempaa näkökulmaa.

- 199. Lisää henkilöstöresursseja Uudellemaalle ja Helsinkiin**

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että puoluehallituksen ja viime kädessä puoluevaltuuston on vuosittain puolueen talousarvion päättämisen yhteydessä huomioitava alueellinen tasapuolisuus sekä kannatuksen kehittymiseen liittyvät kulloinkin vaikuttavat tekijät. Vaalipiiriuudistuksen toteutumisen vaikutuksiin alueelliseen toimintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota sekä turvattava uusien järjestörakenteiden ja toimintamallien käyttöönoton yhteydessä edelleen tasapuoliset toiminnan sekä osallistumisen mahdollisuudet.

- 200. Puolueen nuorisojäsenmaksu poistettava**

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että sääntöjen mukaan jäsenmaksujen suuruudesta päättäminen kuuluu puoluevaltuuston tehtäviin ja viittaa muilta osin päätökseen puolueen jäsenmaksuista kaudelle 2013-2014.

- 201. SDP:n piirijärjestöjen tuettava nuoriso- ja opiskelijaosastoja**

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteen ideaan, mutta korostaa samalla, että tuki tarkoittaa taloudellisen tuen ohella myös toiminnallista panostusta.

- 202. Alle 25-vuotiaiden alempi jäsenmaksuluokka koskemaan myös päätoimisia opiskelijoita**

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto ei yhdy tehtyyn aloitteeseen.

- 203. SDP-perheen omaisuuden hallinta ja verkkomarkkinointi**

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto edellyttää, että puolueen nettitoimintaa kehitettäessä aloitteessa mainittu näkökohta huomioidaan. Puoluevaltuusto ei kuitenkaan velvoita erillisen nettiportaalin perustamista.

PÄÄTÖKSET SÄÄNTÖALOITTEISTA 204-216

204. Puoluehallituksen jäsenmäärä

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että aloite huomioidaan, kun puolueen sääntöjä seuraavan kerran ollaan muuttamassa.

205. SDP:n sääntömuutoksen valmistelun aloittaminen

206. Puolueen säännöt päivitettävä 2000-luvulle

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteeseen ja toteaa, että asia tulee arvioitavaksi seuraavan sääntömuutoksen yhteydessä.

207. Puoluekokouskausi kolmivuotiseksi

208. Puoluekokous jatkossa joka kolmas vuosi

209. Puoluekokousten väli 3-4 vuodeksi

210. Puoluekokousväli turhan lyhyt

211. Puoluekokouskausi kolmivuotiseksi

212. Puoluekokouskausi kolmevuotiseksi

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että puoluekokouskauden pidentämistä koskevat aloitteet huomioidaan seuraavan kerran puolueen sääntöjä uudistettaessa.

213. Vapaaajäsenyys pois puolueen säännöistä

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että vapaaajäsenyys on sääntöjen mukainen asia ja säännöt eivät ole käsiteltävänä asiana. Puoluevaltuusto kuitenkin edellyttää, että puoluehallitus valmistelee pitkän puoluetyön tehneiden tovereiden huomioimista. Puoluevaltuusto kannustaa puolueosastoja vapaaehtoisen jäsenmaksun keräämiseen. Muilta osin puoluevaltuusto viittaa päätökseen jäsenmaksuista.

214. Vaalikelpoisuus edustajistojen vaaleissa

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

215. Puolueen puheenjohtajan valinta jäsenäänestyksellä
216. Puolueen puheenjohtajan valinta jäsenäänestyksellä

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto toteaa, että nykyisten sääntöjen mukaan puoluevaltuustolla on oikeus harkintansa mukaan järjestää jäsenäänestyksiä.

PÄÄTÖKSET OHJELMA-ALOITTEISTA 217-222

217. Utarbete ett jämställdhetspolitiskt program för SDP
Sukupuolten tasa-arvoa käsittelevä poliittinen ohjelma SDP:lle
218. Utarbete jämställdhetspolitiskt program för SDP
Sukupuolten tasa-arvoa käsittelevä poliittinen ohjelma SDP:lle
219. Tasa-arvopoliittinen ohjelma SDP:lle

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteiden ehdotukseen tasa-arvo-ohjelman laatimisesta puolueelle. Ohjelman tulee käsitellä laajasti tasa-arvokysymyksiä ja tähdätä yhdenvertaisuuden toteutumiseen sukupuoleen, ikään, etniseen ja kansalliseen alkuperään, kansalaisuuteen, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, terveydentilaan, vammaisuuteen ja sukupuoliseen suuntautumiseen liittyvissä kysymyksissä. Myös ohjelmatyöryhmän kokoonpanon tulee olla tasa-arvoinen.

Partifullmäktige omfattar motionernas förslag att bereda ett jämlikhetspolitiskt program till partiet. Programmet bör bestå av en bred behandling av jämlikhetsfrågor ur olika synvinklar och befrämja jämlikhet mellan människor oavsett kön, ålder, etnisk och nationell ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd, handikapp, och sexuell läggning. Även arbetsgruppens sammansättning bör vara jämlik.

220. Rahamarkkinoiden sääntely
221. Program mot skatteparadisens och skatteflyktens skadliga inverkan
Tarvitaan veroparatiisien ja veronkierron vastainen ohjelma

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto pitää perusteltuna käsitellä rahoitusmarkkinoiden sääntelyä koskevia uudistustarpeita puolueen ohjelmatyössä. Aihealue otetaan huomioon osana SDP:n tulevaa talouspoliittista ohjelmaa.

Partifullmäktige anser att det är motiverat att behandla behovet att förnya regleringen av finansmarknaderna i partiets programarbete. Spörsmålet beaktas som en del av SDP:s ekonomiskpolitiska program.

222. SDP:n päivitettävä vammaispoliittinen ohjelmansa

Puoluekokous päätti siirtää aloitteen puoluevaltuuston päätettäväksi.

Puoluevaltuuston päätös 24.-25.11.2012:

Puoluevaltuusto yhtyy aloitteen esitykseen tarpeesta päivittää puolueelle vammaispoliittiset tavoitteet sekä tarpeeseen edistää vammaisten ihmisten osallistumismahdollisuuksia ja myönteistä asenneilmapiiriä. Tavoitteet valmistellaan yhteistyössä vammais- ja muiden sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa.

Reilumpi Suomi

Sosialidemokraatit haluavat reilumman Suomen. Kansalaisten etu, vastuullisuus, kohtuus ja oikeudenmukaisuus on jälleen palautettu maan hallituksen keskeiseksi toimintalinjaksi. Suomen suunta on muutettu edellisen porvarihallituksen jäljiltä.

Suomen taloustilanne on haastava. Maan velkaantumista vakauttavat korjaustoimet on käynnistetty. Suomessa talouden vakauttamista ohjaa päätösten oikeudenmukaisuus. Tästä esimerkkinä ovat uusi solidaarisuusvero yli 100 000 euroa ansaitseville ja pääomatuloverotuksen kiristäminen. Jatkossakin talouspäästösten oikeudenmukaisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Ne, joilla on paljon, osallistuvat yhteisen potin kasaamisen muita enemmän.

Suomi on palautettava menestyksen tielle. Suomi, kuten Eurooppakin tarvitsee kasvupolitiikkaa. Hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen on etsittävä uusia keinoja, joilla luodaan Suomelle pidemmän aikavälin työllistävä kasvustrategia. Suomi tarvitsee vientiä, investointeja, kilpailukykyä, työpaikkoja, työelämän kehittämistä ja arjen ankkureita nuorille. Kolmikannan jokaisen osapuolen tulee sitoutua tähän työhön. Suomen on laadittava teollisuus- ja elinkeinopoliittinen ohjelma, jolla nostetaan suomalainen teollisuus ja vienti nousuun.

Suomen syvin ja vakavin yhteiskunnallinen ongelma on yli 200 000 ihmisen työttömyys. Suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspohjan saattaminen tukevalle perustalle edellyttää jatkossa sekä työttömyyden vähentämistä että työllisyysasteen nostamista. Tavoitteemme on, että vähintään 72 % työikäisistä väestöstä on työssä vuoteen 2015 mennessä. SDP pitää välttämättömänä työurien pidentämistä, työllisyysasteen nostamista ja työelämän hyvinvoinnin parantamista. Suomessa tulee turvata edellytykset työn tuottavuuden kasvuun, hyvään työn tekemiseen työelämää ja työntekijöiden hyvinvointia parantamalla.

Kehysratkaisu sekä raami- ja työurasopimukset ovat rakentaneet Suomelle tukevan perustan, jolta ponnistaa eteenpäin. Tuloksellista ja vahvaa sopimisen kulttuuria on syytä vaalia. Työrauhaa ylläpidetään ja työtaisteluja vältetään tehokkaimmin työnantaja- ja työntekijäpuolen toimivalla vuoropuhelulla, yhteistyöllä ja sopimisella. Luottamusmiesten asemaa on vahvistettava ja yritysten päätöksentekodemokratiaa on kehitettävä. Työelämän perusoikeuksia ei tule rajoittaa vaan kehittää. Tämä mahdollistaa myös yhteisten kansallisten kasvun eväiden lisäämisen.

SDP haluaa varmistaa pitkän aikavälin työeläkejärjestelmän kestävän rahoituksen, jotta työeläke-etuudet voidaan turvata. Maksurasitus tulee kohdistaa sukupolvien kesken oikeudenmukaisella tavalla ja siihen kohdistuu voimakkaita korotuspaineita. Vanhuseläkkeellä jäämisen 63 vuoden alaikärajan nostamisen sijaan tulee etsiä kautta linjan rakentavia ratkaisuja, joilla tehtyjen työvuosien määrää lisätään. SDP kannustaa kansalaisia käyttämään joustavaa eläkkeelle jäämisen mahdollisuutta, joka sallii jatkaa työelämässä aina jopa 68 ikävuoteen saakka. Senioriteetti ja pitkän työuran myötä kertynyt hiljainen tieto on suuri voimavara työyhteisöille.

Suomalaisten johtamisen kehittäminen edellyttää määrätietoisia toimia. Hyvien käytäntöjen levittäminen ja koulutus mahdollistaa paremman johtamisen. Tavoitteemme on, että suomalainen työelämä on laadullisesti Euroopan paras vuoteen 2020 mennessä laajalla yhteistyöllä valmistellun työelämän kehittämisstrategian pohjalta.

Osaamisesta kasvua

Suomen eri alueiden kasvua tuetaan osaamispohjaisella alue- ja elinkeinopolitiikalla. Valtion teollisuuden ja elinkeinon tukipolitiikan on tuettava erityisesti sellaisia alueita, joille kohdistuu vakavia työpaikkojen menetyksiä. Yhtenä keskeisenä tuen kohteena tulee olla yritysten tuotekehityksen, osaamisen ja innovaatiojärjestelmiä tukeminen. Sitran ja muiden toimijoiden roolia uusien kasvualojen generoijana tulee vahvistaa.

Suomi on palautettava teknologian hyödyntämisen ykkösmaaksi. Riittävän kovatasoiset ja nopeat laajakaistayhteydet tulee ulottaa koko maahan. Yhteiskunnan hallussa oleva tieto on avattava erilaisten sovelluskehittäjien ulottuville. Avoimen lähdekoodin ratkaisuja kannattaa suosia yhteiskun-

nan hankinnoissa. Kansalaiset tulee ottaa yhä tiiviimmin kehittämään julkisten palveluiden käytettävyyttä.

Kohtuus kaikessa

Yhteisvastuu on Suomessa ollut vahva poliittinen periaate. Keskinäinen luottamus ja tällä lepäävä sosiaalinen pääoma on Suomessa ollut vahvaa. On puhallettu yhteen hiileen. Viime vuosina Suomen yritys-elämässä tilaa on raivannut oman edun tavoittelu, läpinäkymättömyys, suoranainen ahneus ja väärinkäytökset. Salassa luotujen palkitsemisjärjestelmien kohtuuttomuuksien paljastuminen on läpivalaissut murheellista ahneutta yhteiskunnan ylimmillä portailla. Työn hedelmiä ei ole jaettu tasaisesti.

Suomessa tarvitaan paluuta kohtuullisuuteen. Palkitsemisjärjestelmien on palkittava koko henkilöstö muutaman johtajan sijaan, ja niiden on perustuttava työn tuottavuuden kehitykseen. Palkat ja palkkiot on kohtuullistettava, suhteessa muun henkilökunnan palkkoihin. Valtionyhtiöiden palkitsemisjärjestelyiden on näytettävä esimerkkiä. Keskinäinen luottamus syntyy oikeudenmukaisuuden tunteesta ja avoimuudesta. Suomi tarvitsee jälleen kohtuullisuutta, joka yhdistää kansankunnan entistä ehyemmäksi. Kansalaisyhteiskunnassa on koottava ahneuden vastainen kansanliike. Tähän esimerkiksi kansalaisaloite on hyvä työkalu.

Yritysten tulee laatia laadukkaat yhteiskuntavastuun tavoitteet. Säädösten läpinäkyvyyteen on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota. Eläkeyhtiöiden ja rahoituslaitosten valvonnan säädöksiä on tarpeen uudistaa läpinäkyvyyden parantamiseksi. Verotuksen ja verotietojen avoimuutta on myös syytä tarkastella. Tässä työssä tärkeässä osassa on rahoitusmarkkinavero, jota Suomen ja Euroopan demarit ovat jo vuosia vahvasti ajaneet.

Nuorisotakuuohjelma joka kuntaan

Nuorten työttömyydestä on muodostunut valtava yhteiskunnallinen ongelma. Sosialidemokraatit ovat vuosikymmeniä tavoitelleet nuorisotakuuta, jossa koko ikäluokka saa varallisuudesta riippumatta koulutuksen ja myös työllistyy koulutuksen jälkeen. Nyt tämä niin sanottu nuorisotakuu toteutuu. Yhteiskuntatakuun koulutusosassa jokaiselle suomalaiselle peruskoulun päättävälle nuorelle taataan koulutuspaikka lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, oppisopimuksessa, työpajassa, kuntoutuksessa tai muulla tavoin. Yhteiskuntatakuun työllisyystakuuna jokaiselle alle 25-vuotiaalle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle taataan työ-, oppisopimus, työpaja-, kuntoutus- tai harjoittelupaikka kolmen kuukauden kuluessa työttömyyden alkamisesta. Takuu tulee voimaan 2013.

Nuorten yhteiskuntatakuun toteutus viedään myös kuntatasolle.

Vanhuksista on pidettävä huolta

Sosialidemokraatit haluavat vanhuspalvelulain, joka turvaa selkeästi ikääntyvän ihmisen oikeudet hänen hyvinvointiaan tukeviin palveluihin ja takaa osaavan ja riittävän henkilökunnan. Hoivan valvontaa pitää parantaa ja laiminlyönneistä on säädettävä sanktiot. Vanhusta on palveluiden järjestämisessä aidosti kuunneltava ja hänen itsemääräämisoikeutensa kunnioitettava. Ihmisen iästä riippumatta hänellä on oikeus arvokkaaseen, merkitykselliseen ja turvalliseen elämään. Tätä näkemystä sosialidemokraatit kunnioittavat. Sen eteen tulemme tekemään työtä.

Politiikkaa perheiden ehdolla

Perhepolitiikan ytimen muodostavat hyvät palvelut, riittävät tulonsiirrot sekä joustava perheen ja työn yhteensovittaminen. Kokonaisvaltaisella sekä oikeudenmukaisella perhepolitiikalla lapsille luodaan turvallinen kasvuympäristö ja vanhemmuutta tuetaan. Perheiden palveluja ja etuuksia tulee kehittää ottaen huomioon perheiden erilaiset tarpeet.

Perhevapaajärjestelmä kaipaa käyttäjälähtöistä kehittämisotetta. SDP haluaa joustavoittaa perhevapaajärjestelmää ja lisätä erityisesti isien osuutta perhevapaissa. Erityisen tärkeää on rakentaa siltaa työn ja lastenhoidon välille. Tarvitaan sekä -että -malleja mahdollistamaan paremmin työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen. On löydettävä keinot, joilla pienten lasten vanhemmat voivat olla osapäivätyössä ja osallistua työelämään. Lasten päivähoitojärjestelyt kaipaavat joustavoittamista ja erilaisten perhe- ja työaikamuotojen parempaa huomioimista. Päivähoidosta on maksettava

todellisen käytön mukaan ja osittaista hoitorahaa tulee korottaa. Sosialidemokraattien pidemmän aikavälin tavoite on maksuton päivähoido.

Perusterveydenhuolto kuntoon

Terveyskeskusten palvelua on parannettava. Potilaiden tulee saada välittömästi yhteys terveyskeskukseen ja päästävä kiireettömään hoitoon kolmen viikon kuluessa. Tämän toteuttamiseksi terveyskeskuksiin tarvitaan lisää resursseja. Terveyskeskusten työoloja on muutettava joustavammaksi ja lääkärin hallinnollista työtaakkaa on kevennettävä. Työn tuottavuuteen on kannustettava uusilla palkkausjärjestelmillä ja toimivalla työnjaolla henkilöstön kesken.

Keikkalääkärijärjestelmän ylilyönteihin on puututtava. Emme voi hyväksyä siirtomaksujen yleistymistä julkiseen terveydenhuoltoon. Se on raakaa veronmaksajien rahastusta. Siksi on pikaisesti selvitettävä vastikään ilmenneiden yksityisten terveysyritysten sopimusmenettely lääkäreiden työpajan vaihdossa ja pohdittava mahdollisuudet estää tämäntyyppinen toiminta.

Ihmisläheinen kuntauudistus

Ensi syksynä käydään kunnallisvaalit. Kuntavaaleissa työ, oikeudenmukaisuus ja reiluus näkyvät arjen asioiden kautta. Oman lapsen päivähoidon laatu, puuston säilyttäminen tai terveyskeskuspäivätykseen pääsy ovat asukkaille niitä tärkeimpiä asioita.

Suomen kuntarakennetta ja kuntien tapaa toimia uudistetaan. Kyse on palveluiden turvaamisesta. Samalla kuntademokratiaan osallistuminen on tehtävä ihmisille helpommaksi. Toisaalta julkisten palvelujen käyttäjien oikeuksia kuluttajina on syytä vahvistaa. Alueellinen erilaisuus sekä työllistymisedellytykset on myös huomioitava.

Peruspalvelut on järjestettävä mahdollisimman lähellä asukasta. Alueiden välistä epätasa-arvoa on vähennettävä. Niin suurten keskusten kuin pienten kylien asukkaiden on saatava ihmisarvoisen vanhuuden tai vastuullisen varhaiskasvatuksen palvelut reiluilla ehdoilla. Kasvukeskusten liikennemuuttamiseen ja asumisen kalleuteen puututaan parhaiten vahvoissa peruskunnissa. Samoin edistetään työllisyyttä ja kehitetään elinympäristöä.

Socialidemokraatit puolustavat kunnallista julkista palvelutuotantoa. Julkiset palvelut pitävät yhteiskunnan eheänä, tukevat elinkeinoelämää ja työllisyyttä, estävät syrjäytymistä sekä tuovat turvallisuutta. Pääosa palveluista tuotetaan kuntien toimesta. Näin pitää olla myös jatkossa. Osa toiminnista voi olla tuotettu yhteistyössä järjestöjen kanssa tai voidaan hyödyntää markkinoita ja paikallisyrittäjien osaamista. Ydintoiminnot on kuitenkin pidettävä vahvasti julkisena toimintana. Näin kunta ei ajaudu täysin markkinoiden armoille, palveluyksiköt voivat kehittää osaamistaan ja veronmaksajista ei tehdä pääoman tuloautomaattia.

Markkinoilla tarvitaan erilaisia toimijoita, kuten pieniä paikallisia ja yhteiskunnallisia yrityksiä sekä yhdistyksiä, jotta mikään yksittäinen toimija ei saa määräävää asemaa. Erityisesti julkinen palvelutuotanto toimii markkinoiden monopolisoituvan yksinvallan vastapainona. Julkisten palveluiden kehittäminen ei ole vanhanaikaista, vaan reiluuutta ja vastuunkantoa.

Suomi tarvitsee taloudellisesti ja toiminnallisesti vahvoja kuntia. Näin voidaan vähentää byrokratiata, korjata demokratiavajetta ja toimia vastavoimana markkinavoimille. Hoivatarpeen kasvu lisää myös tarvetta yhteistyön tiivistämiselle ja palvelurakenteen uudistamiselle. Kuntauudistus on toteutettava vapaaehtoisuuden pohjalta. Asukkaita on kuultava ja kuntien henkilöstön asema turvattava. Sosialidemokraatit eivät kannatta kuntien pakkoliitoksia.

Socialidemokraattiset kuntavaaliehtokkaat ovat arjen asiantuntijoita. Teemme työtä oikeudenmukaisen ja toimivien palveluiden puolesta. Eriarvoisuutta tulee vähentää ja hyvinvointi- ja terveyseroja kaventaa. Kaikkien uudistusten tavoitteena tulee olla asukkaan hyvän elämän edistäminen.

Sosialidemokratia näyttää tietä

Elämme yhteisessä maailmassa, jossa keskinäinen taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen riippuvuus kasvavat samalla, kun maailmaamme repivät jatkuvat ristiriidat. Köyhyyttä on osassa maailmaa onnistuttu rajoittamaan, mutta samalla eriarvoisuus lisääntyy useimmissa vanhoissa teollisuusmaissa ja nousevissa talouksissa. Sosialidemokratian tavoitteena on edistää aktiivista ja tasavertaista kansainvälistä taloudellista kanssakäymistä, joka tuottaa kasvua ja työllisyyttä. Maailmanlaajuinen markkinatalous murtaa kansallisten talouksien rajoja, mikä edellyttää globalisaation hallinnan vahvistamista kaikilla politiikan tasoilla. Talous ei voi toimia irrallaan yhteiskunnasta, vaan sen on palveltava ihmisten hyvinvointia.

Demokratia ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen ovat edenneet myönteisesti kylmän sodan päättymisen jälkeen. Kansallisten etujen tavoittelu voimapolitiikan keinoin tuottaa kielteisiä tuloksia. Tarvitaan tehokkaampaa monenkeskistä yhteistyötä kestävän ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseksi, inhimillisen turvallisuuden ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistamiseksi sekä väkivaltaisten konfliktien ennalta ehkäisemiseksi. Kansainvälisten instituutioiden on kyettävä yhteisiin ratkaisuihin, lisättävä voimavarojaan ja tehostettava toimintaansa rajoittaakseen väkivaltaa ja turvatakseen ihmisoikeuksia. Kriisinhallinta ja rauhanvälitys ovat välttämättömiä keinoja rauhan ja inhimillisen kehityksen turvaamiseksi.

Yhä useammat riskit ovat maailmanlaajuisia. Ilmastonmuutoksen ja ydinaseiden leviämisen pysäyttäminen sekä kansainvälisen rahoitusjärjestelmän epävakaus ovat yhteisiä haasteita, joita pakoon kukaan ei voi päästä. Nämä riskit voivat johtaa välittömiin kriiseihin tai purkautua vasta myöhemmin. Niihin tarvitaan kestäviä ratkaisuja, jotka voidaan saavuttaa vain ymmärtämällä kansalliset edut yhteisten intressien kautta. Tarvitsemme yhteistä turvallisuutta.

Kehityspolitiikkamme lähtee ihmisoikeuksista, jonka suurin yksittäinen loukkaus on köyhyys ja sen taustalla olevat epäoikeudenmukaisuudet. Niiden poistaminen edellyttää kehitysyhteistyön lisäksi pitkäjänteistä toimintaa demokratian edistämiseksi. Nykyisistä kansainvälisistä kehitystavoitteista on pidettävä kiinni samalla, kun pyritään laajempien kestävän kehityksen päämäärien määrittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Sosiaalidemokraattien tavoitteena on köyhyyden puolittaminen ja YK:n asettamien vuosituhattavoitteiden saavuttaminen vuoteen 2015 mennessä. Tämä edellyttää tasaista määrärahakehitystä kohti 0,7 % määrärahasoaa BKT:stä. Innovatiivisten rahoitusmekanismien käyttöön ottoa edistetään tasaisen kasvun varmistamiseksi.

Haasteena eriarvoistuminen ja rahoitusmarkkinat

Integroituminen maailmanmarkkinoihin on monissa maissa auttanut vähentämään köyhyyttä ja saavuttamaan ainakin tätä Yhdistyneiden kansakuntien vuosituhannen kehitystavoitetta. Samanaikaisesti taloudellinen ja siihen liittyvä sosiaalinen eriarvoisuus on lisääntynyt. Eriarvoisuuden usein jyrkkä kasvu on aikakautemme yksi keskeinen kipupiste. Se on johtanut kansalaisten poliittisiin vastareaktioihin sekä vaaleissa että kaduilla. Yhteiskunnan parhaiten ansaitseva prosentti ei voi eristyä yhteiskunnasta, vaan sen on otettava vastuuta siitä. Yhteiskuntapolitiikkaa ei voi tehdä rikkaimman prosentin ehdoilla.

Tuotannon ja investointien maailman rinnalle on syntynyt omien lakiansa mukaan toimiva kansainvälinen finanssijärjestelmä, jossa menestyminen ei perustu taloudellisen kasvun ja työpaikkojen luomiseen, vaan rahan tekemiseen rahalla keinottelun avulla. Kansainvälisen rahajärjestelmän toimivuus ja luottamus ovat elinehtoja terveelle taloudelliselle kehitykselle, mutta nämä tavoitteet näyttävät unohtuneen monissa finanssikapitalismin ilmentymissä.

Tuotannossa on syntynyt maailmanlaajuisia uudelleenjakoa ja arvoketjuja, joiden tuottavimpien osien hallinnasta valtiot ja yritykset kilpailevat keskenään. Tähän kilpailuun joudumme väistämättä osallistumaan, mutta siten, että työehdot ovat maailmanlaajuisesti kunnollisia ja työpaikat mahdollisimman kestäviä.

Rahoitusjärjestelmä ei voi toimia vain itseään varten. Siksi on haettava uutta tasapainoa markkinoiden toimivuuden ja keskeisten yhteiskunnallisten tavoitteiden välille. Keinoina tähän päämää-

rään ovat muun muassa mahdollisimman kattavan rahoitusmarkkinaveron käyttöönotto sekä rahalaitosten toiminnan kestävyys ja vastuullisuuden vahvistaminen.

Globaali vastuu - pohjoismaa Euroopan unionissa

Poliittinen vastuu on maailmanlaajuista vastuuta. Meidän tulee kansalaisina ja poliittisina päättäjinä tehdä tekoja, jotka vahvistavat tasapainoista ja vastuullista kansainvälistä kehitystä. Tämä on myös meidän omien etujemme mukaista: eriarvoisen, jakautuneen ja väkivaltaisen maailman vaikutukset heijastuvat kielteisesti myös meille. Suomen rajat eivät ole suljettuja, eivätkä suljettavissa. Sosiaalidemokraatit ovat avoimien rajojen kannalla, kunhan pidämme huolta tasapainoisesta sosiaalisesta kehityksestä, työllistymisestä ja vastuunotosta.

Sosiaalidemokraattien mielestä Euroopan unionin perimmäisenä tavoitteena on sosiaalisen oikeudenmukaisuuden, yhteiskuntavastuun, rauhan ja taloudellisen kehityksen edistäminen. Näitä tavoitteita edistää vahvemman ja yhtenäisemmän unionin luominen. Sillä hankitaan myös sananvaltaa kansainvälisissä yhteyksissä. EU:n jäsenenä Suomi kykenee vaikuttamaan unionin kautta. Tässä vaikutamisessa sekä muussa kansainvälisessä toiminnassa se huolehtii kansalaistensa hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Monenvälisissä yhteyksissä Suomi toimii ensisijaisesti Euroopan unionin jäsenenä tuoden oman näkemyksensä sen politiikkaan. Ilman yhteistä poliittista halua ja kykyä toimia kansainvälisissä kysymyksissä EU:a uhkaa syrjäytyminen keskeisten kansainvälisten ongelmien ratkaisussa.

Näistä päämääristä on helppo olla yhtä mieltä, mutta keinojen valinta ei ole aina helppoa. Unionin tulevaisuudesta on luotava uusi keskustelukulttuuri: huonoja käytäntöjä ei ole syytä suojella ja uusia rohkeita ajatuksia täytyy tuoda esiin. Ilman uusia hallitusten välisiä konferensseja on syytä kriittisesti arvioida EU:n keskeisten instituutioiden asemaa, toimivuutta ja työnjakoa. Erityistä painoa on pantava unionin yhteisen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan vahvistamiselle sekä aktiiviselle osallistumiselle sotilaalliseen ja siviilikriisinhallintaan.

Pohjoismaisella yhteistyöllä on meille erityistä merkitystä sekä taloudellisessa yhteistoiminnassa, yhteisten arvojen edistämisessä että poliittisissa ratkaisuisissa. Yhteinen tavoitteemme on pohjoismainen tasa-arvoyhteiskunta ja malli, joita pyrimme edistämään myös kaikissa muissa kansainvälisissä yhteyksissä. Vaikka kaikissa kansainvälisissä päätöksissä emme päädykään samalle kannalle, niin ajatteleminen ja toimiminen samassa pohjoismaisessa kehityksessä.

Itämeri on naapurivaltioiden kanssa yhteinen meremme. Sen ekologisesta tilasta on huolehdittava vahvistamalla poliittista yhteistoimintaa ja ympäristötutkimusta. Suomelle pääsy Itämereltä ulos maailmalle kohtuullisen kustannuksin on ulkomaankaupan elinehto. Kokonaisuudessaan Itämeren alueesta tulisi tehdä mahdollisimman yhtenäinen talous- ja liikennealue sekä ekologinen tila.

Arvoihin perustuva ulkopoliitiikka

Politiikka on yhteisten arvojen toteuttamista. Arvot voivat olla yleisinhimillisiä - kuten ihmisoikeudet ja demokratia - ja konkreettisia kuten taloudellinen hyvinvointi ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Ihmiset elävät työstä, joka tuottaa yhteiskunnalle taloudellista arvoa. Tämä arvonlisä on voitava luoda olosuhteissa, joissa ihmisarvoa kunnioitetaan, työympäristö on terveellinen ja työntekijöillä on oikeus kollektiiviseen järjestäytymiseen.

Suomen tulee Kansainvälisessä työjärjestössä (ILO) ja muissa kansainvälisissä yhteyksissä edistää voimakkaasti työntekijöiden arvon kunnioittamista yhteisenä kansainvälisenä tavoitteena. Suomen kehitysyhteistyöpolitiikassa työntekijöiden oikeuksien vahvistaminen täytyy ottaa yhdeksi konkreettiseksi tavoitteeksi. EU-politiikassa tulee korostaa sosiaalisen Euroopan merkitystä. Oikeudenmukainen kehitys edellyttää tasapainoa työntekijöiden aseman ja kilpailukykyisen unionin välillä.

Ihmiskunnan tulevaisuuden kannalta kestävän kehityksen ja ilmastonmuutoksen hillinnän ottaminen yhteiskuntapolitiikan ohjenuoraksi on välttämätöntä. Kestävällä kehityksellä on Suomen kansainvälisessä toiminnassa vakiintunut asema aina 1970-luvun alusta lähtien. Tätä vahvuutta tulee kehittää ja esiintyä aktiivisesti YK:n kestävän kehityksen pidettävässä RIO+20-huippukokouksessa kesäkuun lopulla. Näin voidaan edistää osallistavaa ja ekologisissa rajoissa toimivaa vihreää taloutta ja sitä tukevaa tehokasta YK-järjestelmää.

RIO+20-prosessissa poliittisia suuntaviivoja ja rahoitusta siirtymälle nykyistä kestävämpään kehitykseen voidaan hakea sosiaalisesti ja ympäristölle haitallisten tukien poistamisesta. Lisäksi on päätettävä toimista, joilla vahvistetaan haavoittuvimpien ryhmien - kuten naiset, lapset ja alkuperäiskansat - asemaa. Erityisen tärkeää on vahvistaa kansainvälisiä ympäristöjärjestöjä ja niiden päätösten toimeenpanon sitovuutta. Globaali kehitys on nyt siirrettävä kestävämmän kehityksen uralle konkreettisilla koko kansainvälistä yhteisöä sitovilla päätöksillä Rio+20 huippukokouksessa.

Yhdistyneet kansakunnat ja sen erityisjärjestöt sekä kansainväliset talousjärjestöt - ovat kovien muutospaineiden alaisena. Lähivuosina ne eivät voi olla enää läntisten teollisuusmaiden keskinäisen jakopolitiikan näyttäjä, vaan niiden sisäinen vallanjako ja toimintatavat joutuvat sopeutumaan uusiin tosiasioihin. On kuitenkin olennaista, että Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston toimintakyky säilyy yhteisten tavoitteiden pohjalta. Suomen tulee tehostaa omaa panostaan keskeisten kansainvälisten järjestöjen muutoksen hallinnassa.

Demokratia ja ihmisoikeudet - rauha ja turvallisuus

Sosialidemokraattien näkökulmasta demokratia ja ihmisoikeudet sekä rauha ja turvallisuus nousevat kansainvälisinä arvoina ylitse muiden. Käytännön ulko- ja kauppapolitiikassa joudutaan usein hakemaan tasapainoa välittömän hyödyn ja kestävien arvojen välillä. Demokratia ja ihmisoikeudet ovat kaikissa oloissa ulkopoliitikassa tärkeä raja-aita, joka täytyy ottaa huomioon tehtäessä vaikeita päätöksiä.

Pitävimmän pohjan arvoihin perustuvalle ulkopoliitikalle tarjoavat kansainväliset ihmisoikeussopimukset ja muu vastaava sääntely, joihin jokaisen kansainvälisen toimijan tulee sitoutua. Jos näitä sopimuksia rikotaan räikeästi, niin sillä täytyy olla vaikutuksia sekä EU:n että Suomen harjoittamalle politiikalle suhteessa rikkojiin. Käytännön ulkopoliitikassa seuraukset voivat vaihdella diplomaattisista kannanotoista eriasteisiin pakotteisiin. Suomi asettaa ensisijalle vuoropuhelun ja poliittisen vaikuttamisen.

Kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta edistetään ennen kaikkea YK:n kautta. Suomen YK-politiikan tavoitteena on myös mahdollisena YK:n turvallisuusneuvoston jäsenenä ydinaseiden leviämisen estäminen, kansainvälisen asekaupan rajoittaminen ja rauhankäytön nostaminen uudelle tasolle. Turvallisuusneuvoston asemaa kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden takaajana tulee vahvistaa samalla kun sen kokoonpano tulee lopulta saattaa muuttuvien voimasuhteiden tasalle.

Suomella on vanhat perinteet ydinasevalvonnan edistämiseksi sekä ydinaseiden leviämisen estämisessä. Nämä tavoitteet ovat nyt ehkä ajankohtaisempia kuin koskaan aikaisemmin. Iso-Britannian, Venäjän, Yhdysvaltain ja YK:n pääsihteerin valtuuttamana Suomi järjestää vuoden jälkipuoliskolla kansainvälisen konferenssin, jonka tarkoituksena on edistää ydinaseettoman vyöhykkeen perustamista Lähi-itään. Konferenssin onnistuminen vahvistaisi myös ydinaseiden leviäminen kieltävän sopimuksen (NPT) poliittista pohjaa.

Suomen tulee aktivoitua kansainvälisessä aseidenriisuntapolitiikassa. Ydinasevaltojen on jatkettava strategisten arsenaaliensa purkamista, Kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) riippumattoma valvontakapasiteettia on vahvistettava ja ydinasekelpoisen materiaalin tuotantoa ja kauppaa on voimakkaasti rajoitettava. Ydinaseettoman maailman ja kansainvälisen aseidenriisunnan tavoitteet ovat edelleen politiikan keskiössä.

Kansainvälinen rauhankäytöstä vaatii henkilökohtaista taitoa ja kokemusta, mutta se on myös instituutioiden ominaisuus. Suomen tulee omalta osaltaan auttaa vahvistamaan alueellisten kansainvälisten järjestöjen, kuten Afrikan unionin, kykyä välittää oman alueensa ehdoilla aseellisten konfliktien ratkaisuja sekä estää rauhanturvaamisella niiden laajeneminen humanitaarisiksi kriiseiksi. Kansainvälisen asekaupan tehokas rajoittaminen on merkittävä tapa estää sotilaallisten kriisien syveneminen sekä rajoittaa niiden tuottamaa inhimillistä kärsimystä.

Sosialidemokraattinen liike on kansainvälinen muutosvoima

Sosialidemokraatit ovat kampanjoimassa tietään takaisin hallitusvastuuseen yhä useammassa Euroopan maassa. Euroopan parlamentin vaalit 2014 asettavat toiminnallisen haasteen niin Euroopan sosialidemokraattiselle puolueelle kuin Euroopan parlamentin sosialistiryhmälle. Tähän vastatakseen ESP tarvitsee uutta ajattelua ja sykkettä toimintaansa. ESP:n on kehitettävä johtamisjärjestelmään-

sä, lähennyttävä jäseniä, kampanjoitava paremmin ja luotava uskottava poliittinen vaihtoehto konservatiiviselle Euroopalle. Tämä vaatii myös SDP:n toiminnan kirkastamista. Puolueen tulee linkittää oma ja eduskuntaryhmän työ ESP:n työhön järjestelmällisesti ja kaikilla puolueen toiminnan tasoil- la.

Pohjoismaisten sosialidemokraattisten puolueiden ja ammatillisten keskusjärjestöjen yhteistyö SAMAK:n piirissä on yksi SDP:n vahvuusalueista. Se tuo yhteen ajatuksia ja käytäntöjä, joista on suo- raan hyötyä arjen poliittisessa kampanja- ja strategisessa suunnittelutyössä, mukaan lukien työ poh- joismaisen hyvinvointimallin vahvistamiseksi.

Sekä poliittiselle että ammatilliselle työväenliikkeelle toimiminen muuttuvassa maailmassa on käy- tännön toiminnassa erityinen haaste, mutta myös mahdollisuus. SDP pyrkii kohentamaan yhtäläisesti kaikkialla maailmassa ihmisten elinoloja korostamalla oikeutta ja tarvetta ammatillisen järjesty- tymiseen ja poliittiseen osallistumiseen.

Sosialistinen Internationaali (SI) on laajentunut 1970-luvun eurokeskisestä järjestöstä aidoksi glo- baaliksi järjestöksi, jolla on tänä päivänä yli 150 jäsenpuoluetta kaikilta mantereilta. SI:n toiminta tarvitsee kuitenkin uudelleen organisoimisen, jolla palautetaan aito kontaktipinta niin kaikkiin jä- senpuolueisiin kuin myös laajoihin kansalaispiireihin ja kansainvälisiin vaikuttajiin. Sosialistisessa Internationaalissa on tehokkaasti ja ennakkoluulottomasti ryhdyttävä laittamaan täytäntöön uudis- tuksia, jotka on selkeästi kirjattu ns. SI:n Costa Rican neuvoston raporttiin vuodelta 2012. SDP tukee tätä toimeenpanoa kaikin mahdollisin keinoin, olihan raportin valmistuminen SDP:n työn tulos.

Muuttuvat voimasuhteet

Maailmanjärjestystä koettelee monta syvää muutosta. Yhteisenä nimittäjänä on keskinäisriippuvuu- den kasvu. Perinteisillä suurvalloilla on edelleen keskeinen merkitys kansainvälisen poliittisten, ta- loudellisten ja sotilaallisten suhteiden hallinnassa. Yhdysvaltojen sitoutuminen monenkeskiseen kan- sainväliseen yhteistyöhön, ja sen talouden elpyminen, ovat kaikkien etujen mukaista. Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen taloudellisten suhteiden kehittämisessä on lukuisia hyödyntämättömiä mahdollisuuksia. Japanilla on jatkuvaa merkitystä kansainvälisessä taloudessa ja politiikassa. Venä- jän integroituminen kansainväliseen poliittiseen taloudelliseen ja yhteistyöhön on kaikkien, ja myös Suomen etujen mukaista. Euroopan unionin ja Venäjän on saatava aikaan nykyistä kestävämpää ja johdonmukaisempaa yhteistyötä.

Hallitus on hyväksynyt toimintaohjelmat vahvistaa eri alojen yhteistyötä Yhdysvaltojen ja Kanadan kanssa, mikä osoittaa Pohjois-Amerikan jatkuvaa merkitystä Euroopalle. Venäjä on Suomella tärkeä yhteistyökumppani. Meille on olennaista, että sen talous uudenaikaistuu ja luo uusia yhteistyömah- dollisuuksia, ja hyvinvointia molemmille.

Samanaikaisesti on tärkeää, että Venäjällä demokratia vahvistuu ja kansalaiset voivat osallistua täysipainoisesti ja tasavertaisesti oman yhteiskuntansa kehittämiseen. Suomen ja Venäjän sociali- demokraattien yhteistyötä vahvistetaan. Arktinen yhteistyö tarjoaa sekä Venäjän kanssa että laa- jemmin pohjoisilla alueilla kokonaan uusia taloudellisia mahdollisuuksia, joiden hyödyntämisessä on turvattava alkuperäiskansojen oikeudet ja ympäristön suojele. Hallituksen ja yritysten välisten kon- taktien lisäksi suomalaisten kansalaisjärjestöjen toimintaa Venäjällä on tuettava perustamalla niille uusi rahoituslähde.

Muuttuvat kansainväliset voimasuhteet tavataan kiteyttää erilaisiin kirjainyhdistelmiin. Tämä on kuitenkin sikäli yksipuolista, että Kiina, Intia, Brasilia ja muut nousevat taloudet ovat kaikki itsenäi- siä toimijoita, joilla on omat kansalliset tavoitteensa. Siksi Suomen on EU:n jäsenenä, mutta myös omin voimin kehitettävä poliittisia, taloudellisia ja tieteellisiä suhteitaan niihin. Suomella on perin- teisesti hyvät suhteet kaikkiin näihin maihin, mikä mahdollistaa aktiivisen poliittisen vuoropuhelun sekä monipuolisen taloudellisen yhteistoiminnan. Kansainvälisen yhteistyön on edettävä yhteisten arvojen ja etujen edistämisen kautta painottamalla erityisesti ihmisoikeuksia, demokratiaa, työnte- kijöiden oikeuksia ja kestävää kehitystä.

Muutoksen tarve

Maailmanlaajuisen muutoksen tarve on ilmeinen. Rio+20 kokouksessa kesäkuussa 2012 tulee saada aikaan todellisia tuloksia kestävästä ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen saavuttamiseksi-

si. Perinteinen jako pohjoisen ja etelän välillä murtuu ja yhteiskuntien kehitykseen kohdistuu muun muassa kasvavan eriarvoisuuden vuoksi uusia paineita. Oikeudenmukaisuuteen tähtäävä yhteiskuntapolitiikka on myös kansainvälistä politiikkaa.

Tarvitsemme vahvempaa kansainvälistä oikeutta ja uskottavampaa yhteisvastuuta. Ulkopoliitiikka lähtee arvoista: näin sosialidemokratia on aina ajatellut. Arvot liittyvät yleismaailmallisiin ihanteisiin: kansainväliseen rauhaan ja turvallisuuteen, ihmisoikeuksiin, yhdenvertaisuuteen ja solidaarisuuteen. Kaikki arvot eivät voi aina toteutua käytännön politiikassa ja ajoittain tulee takaiskuja. Perimmäinen tavoite on kuitenkin selvä: kaiken politiikan, myös ulkopoliitiikan tulee tähdätä keskeisten inhimillisten arvojen edistämiseen.

Sosialidemokraatit ovat aktiivisen ja aloitteellisen ulkopoliitiikan kannalla. Tämä merkitsee muun muassa:

1. Tarvitaan tavoitteellista toimintaa Euroopan unionin vahvistamiseksi ja sen instituutioiden työnjaon selkeyttämiseksi, finanssijärjestelmän oikeudenmukaiseksi ja kestäväksi kehittämiseksi sekä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan vahvistamiseksi. Erityistä huomiota on kohdistettava kriisinhallintaan ja rauhanvälittämiseen.
2. Maailma eriytyy ja monimutkaistuu. Esiin nousevien lukuisien ongelmien hallinta edellyttää kansainvälisten poliittisten ja taloudellisten järjestöjen, erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien, uudistamista, uusien blokkijakojen välttämistä sekä laaja-alaista sitoutumista monenväliseen yhteistyöhön esimerkiksi asevalvonnassa ja -riisunnassa.
3. Ulkopoliitiikan tehtävänä on edistää turvallisuutta, hyvinvointia ja inhimillisiä arvoja, joihin sen tulee perustua. Arvoihin pohjautuvan ulkopoliitiikan keskeisiä tekijöitä ovat ihmisoikeudet, demokratia ja kestävä kehitys, joiden edistäminen on samalla käytännön yhteiskuntapolitiikkaa.

Annanin rauhansuunnitelma on toteutettava

Syyrian väkivallan juuret ovat siirtomaavallan luomassa keinotekoisessa valtiojärjestyksessä ja al-Assad-suvun vuosikymmeniä jatkuneessa epädemokraattisessa valtakoneistossa. Nyt sisällissotaa muistuttava väkivallan aalto on vaatinut jo lähes 12.000 ihmisen hengen. Yhdistyneiden kansakuntien ja Arabiliiton erityisedustaja Kofi Annan on laatinut laajapohjaisen rauhansuunnitelman, johon kuuluu väkivaltaisuuksien lopettaminen, armeijan raskaiden aseiden vetäminen pois asutuskeskuksesta, poliittisten vankien vapauttaminen sekä humanitaarisen avun toimittaminen kärsivälle siviiliväestölle. Syyriaan on lähetetty aseettomia tulitauon tarkkailijoita, joiden lukumääräksi pyritään saamaan 300. Jo nyt on arvioitavissa, että määrä joudutaan kasvattamaan, jotta toivotut tulokset voidaan saavuttaa.

Annanin suunnitelma on voitu toteuttaa tähän mennessä vain osittain. Syyrian armeijan joukot ovat iskeneet toistuvasti siviilien kimppuun. Myös hallitusta vastustavat aseelliset vastarintaryhmät ovat käyttäneet väkivaltaa. Pakolaiset ovat hakenneet turvaa Turkin puolelta ja monissa osissa maata valitsee humanitaarinen kriisi.

Suomen Sosialidemokraattinen puolue vaatii, että Annanin suunnitelma toteutetaan. Syyrian armeijan ja kaikkien muiden osapuolten tulee pidättäytyä väkivallan käytöstä. Humanitaarisen avun toimittaminen turvallisissa oloissa on aloitettava. Humanitaarisen avun työntekijöille on taattava turvallinen ja esteetön pääsy alueelle sekä asianmukainen suojelu. Kansainvälisten tarkkailijoiden lukumäärää on lisättävä. Heidän on pystyttävä kattavasti ja uskottavasti tarkkailemaan aselevon noudattamista. Tapahtuneet ihmisoikeusloukkaukset on tutkittava ja niihin syöllistyneet asetettava vastuuseen.

YK:n turvallisuusneuvoston kaikkien jäsenten tulee antaa ehdoton tukensa Annanin suunnitelmalle. Presidentti Bashar al-Assadin on nyt Annanin suunnitelman mukaisesti välittömästi aloitettava uudistukset, joilla demokratialle ja ihmisoikeuksien toteutumiselle luodaan edellytykset Syyriaan. Verenvuodatus on saatava loppumaan. Syyrian hallintoa vastaan kohdistuvia taloudellisia pakotteita jatketaan kunnes tällä prosessilla on uskottavuutta.

Demokratian rakentaminen Syyriassa edellyttää syyrialaisien itsensä johtamaa muutosprosessia ja myös opposition täysimittaista panosta. Tämä ei ole kuitenkaan ole mahdollista ennen kuin oppositio, erityisesti Syyrian kansallinen neuvosto, kykenee tiivistämään rivinsä ja toimimaan yhtenäisenä poliittisena voimana. Myös opposition on sitouduttava noudattamaan ihmisoikeuksia, mukaan lukien sananvapautteen ja uskonnonvapautteen liittyviä tavoitteita. Erityistä huomiota on kiinnitettävä naisten aseman vahvistamiseen ja siihen, että naiset otetaan alusta lähtien mukaan maan jälleenrakennustyöhön.